

Председник Србије Борис Тадић

ПОЛИТИКОЛОЗИМА НИЈЕ МЕСТО У ПОЛИТИЦИ

Затварајући пети Семинар студената Факултета политичких наука на Копаонику, председник Србије Борис Тадић је кроз разговор са студентима покушао да одговори на главну тему семинара „Србија у наредној деценији – поглед десет година унапред“.

Аутор: Катарина Стевановић

Уводном обраћању председник је говорио о развоју европске цивилизације кроз векове, поредећи тренутну ситуацију са неком врстом тектонског поремећаја. Он тврди да смо данас економски, социјално и политички – у времену земљотреса, а параметри који су важили до пре неколико година већ данас не важе. Политика и политикологија више нису делатности какве су некад биле.

После уводног обраћања, уследила су инспиративна студентска питања. Издвајамо нека од најзанимљивијих:

У последње време се намеће мишљење да политиком треба да се баве стручњаци различитих професија. Какво је Ваше мишљење о будућности политиколога?

„Ви очекујете да ћу ја одавде у јавност послати поруку да су једини стручњаци за политику политиколози? Мораћу да вас разочарам. Нема професије за политику. Теза „стручност испред политике“ је највећа обмана. Ниједна земља у свету не примењује тај модел. То је обмана која је лансирана у претходних двадесет година јер је била привлачна за људе који су желели избављење. Не постоји струка за политику, политика захтева разна знања. Експерт политичар мора да познаје различите области. Од вас тражим, као од политиколога, да не рачунате да ћете доћи у прилику да вршите власт, а да не пратите друге дисциплине. Верујем да ћете, ако будете учили кроз праксу, успети. Позивам најбоље од вас да доете код мене у Кабинет да обављате праксу и да видите како се власт практично врши, како се обавља политичка пракса.“

Какве промене планирате да спроведете у систему образовања да бисте спречили одлив мозгова?

„На том плану морају да раде тимови стручњака. У нову стратегију развоја образовања је уграђен принцип подизања квалитета наставе. Мораћемо да уведемо класне разлике између професора, неку врсту чиновца. Неопходно је додатно образовање

на основу ког ће професори имати предност у односу на друге. Основне и средње школе захтевају брзу промену. На факултетима постоји велики проблем примене Болоње, она се различито тумачи – не важе исти критеријуми свуда. Потребно је да развијемо сарадњу са најбољим универзитетима у свету, они су далеко одмакли. То су „индустрије знања“.

Недавно сте посетили Немачку и разговарали о инвестицијама. Каква је перспектива у сарадњи?

„Ишли смо у Немачку да разговарамо о производњи ауто делова више технологије. Инвеститори су тражили чување тајне. Морамо да понудимо идеалне услове, образовање, стабилност,

приврженост заједничким циљевима. У току су разговори са неколико произвођача аутомобила, ауто делова, пољопривредних машина. То вам је као у риболову – морате да бацате мамац. На тај начин се створи магла од хране, да риба дође. Онда бацате добру удицу и повећате вероватноћу улова. Све ово што ми радимо је стварање веће вероватноће да инвеститор дође. То је политичка математика. Подигнете вероватноћу, дође до резултата. Мој посао је доводим инвеститоре. Са свима радимо, то је наша политика. Боримо се за инвестиције из целог света. То је сигурност наше привреде и опоравка.“

ПР-едседник

Председник Србије је одбио да да изјаву за Танјуг и РТС, али је одговорио на питања колегицима из ПР тима.

ПР: Шта Србија може да понуди младима како они не би одлазили?

„Одлазак посебно даровитих људи, који имају потенцијал да допринесу научним институтима и великим компанијама у свету, не мора сам по себи бити катастрофалан, под условом да ти људи имају снажну везу са земљом, са нашим предузећима и институтима. Веома је важно да даровити људи налазе охрабрење у Србији, да покрећу компаније, предузећа, да раде у институтима и у научним центрима. Мораћемо да подигнемо плате за таква занимања и морају да постоје разлике између највиших и најнижих плата или примања. Само велике плате могу задржати људе.“

ПР: Рекли сте да имате места за пет студената да стажирају у вашој канцеларији. Да ли ћете одржати то обећање?

Наравно. Они не могу бити са мном 24 сата дневно, али могу да науче много. Могу да их спроведем кроз систем и институцију, јер нисам само ја институција, већ и људи који сарађују са мном. Могу да им објасним спољну и унутрашњу политичку димензију. Биће ми задовољство. То ће бити нека врста политичке лабораторије или политичке производње.

Теза „стручност испред политике“ је највећа обмана.

Како видите „Параду поноса“ 2012?

„Надам се да смо од 2010. начинили велики искорак у помицању граница слободе. Жао ми је што грађани Србије у већини немају такво мишљење. Потребно је да се људима објасни шта се дешава, да се објасни грађанима да ту нема никакве лоше намере. Неопходно је мало више добре воље, добре намере. Хајде да људе посматрамо као ваљана, честита и хумана бића, а не све као неки тајни клан, утваре, шпијунаже, јад и беду. У таквим околностима не можемо живети. Ви као интелектуалци можете допринети напретку тако што ћете објашњавати социјалне, безбедносне, економске процесе.“

На крају свог обраћања, председник је рекао да му је намера била да демистификује политику. Она није компликован посао и, као и све друге професије данас, захтева нова знања. Апеловао је на студенте да се усавршавају, много читају, јер ће једино тако имати другачији увид у стварност.

ЛЕВО-ДЕСНА СРБИЈА

У јеку незваничне и незаконите предизборне кампање политичких елита, разочарани млади се организују у сасвим другачијем облику

Аутори: Ана Михајловић, Лидија Мирков

Демонстранти против глобалног капитала су се окупили у 82 земље света, у 951 граду. У Риму су разбијали излоге и жестоко се сукобили с полицијом каменицама и чекићима, а онда су упали у цркву Светог Марчела и Петра, уништили религиозне симболе, а кип Богородице и велики крст су изнели и поломили на улици пред запањеним свештеницима. У Њујорку је много људи приведено, а једна жена је повређена у акцији сузбијања демонстраната коју је вршила коњичка полиција. Протести на Вол стриту су и даље актуелни. Катедрала Светог Павла у Лондону је затворена за посетиоце први пут од Другог светског рата, због демонстраната, пошто им полиција није одобрила да уђу на Лондоску берзу...

У Београду, недалеко од Дома Народне скупштине, на ветру и хладноћи, протестовали су млади против глобалног капитализма, средином октобра. Протести су се наставили у виду студентских барикада, којима јасно поручују да не прихватају „режимске окове“. Иако су у прошлости промене иницирали десно оријентисани, овај пут је екстремна левица преузела водећу улогу.

„Покушај“ протеста „Ми смо 99%“

Израбљивање радне снаге, економска и политичка зависност од светске финансијске елите јесу повод за незадовољство становника земаља капитализма. У Србији већину незадовољних чине мла-

ди, који не добијају добре услове за образовање и запослење. Гласноговорник лево оријентисаних младих је организација Маркс 21, која сматра да су заговорници „роевропских“ вредности, приватизације и отварања наше економије ка западним тржиштима подједнако погубни као и националистички демагози.

„Идеја нам је да укажемо на то који је заједнички проблем свих групација, што у Србији, што у другим земљама, а то је капитализам у свом неолибералном облику који је упао у кризу и за који нас власти терају да га ми платимо.“ – каже члан организације Маркс 21 Матија Меденица. Та организација је део удружења „Црвена критика“, коју чине и Партија рада и Црвена иницијатива из Босне и Херцеговине и Хрватске.

Демонстранткиња у Келну

Ни лево, ни десно, већ право у месо

Демонстранткиња у Београду; Фото: Лидија Мирков

„У стратегији капитала је да користи кризе и ратове, природне катаклизме и произведе социјалне немире и хаос. Аналитичари тиме објашњавају успех десничарских покрета. Али питање је – на коме ће бити да одреди шта је социјална правда“, каже професор Факултета политичких наука Зоран Стојиљковић. Иако је у политичкој теорији класична подела на левицу и десницу до-

Почетак протеста: Интервентна јединица, демонстранти држе натпис „Они су криза, ми смо решење“, ТВ сниматељ кадрира; Фото: Лидија Мирков

некле превазиђена, њихове разлике у српском друштву и даље су повод за различите политичке акције.

„Колико је јака десница, а колико левица? У добром су споју. Долазе времена реидеологизације, када изгледа да је све исто, али прича о наказном лику глобализације више не пролази. Подела левица- десница је и даље интересантна и нисмо из ње изашли, ма шта говорили о крају историје – јер је то образац.“ – објашњава Стојиљковић.

Међутим, екстремна левица у Србији себе дефинише као супротност десној страни и политици уопште. „Постоји јака борбена мањина у нашем друштву која није затрована идејама које нам шаљу партије из власти и опозиције, али исто тако да није затрована идејама фашиста и екстремних десничара. Пуцање кризе у еврозони ће драстично променити стање и у Србији. То уопште није тема на дневном реду код нас у мејнстриму, о томе нико не говори, а једном када пукне велико је питање да ли ћемо имати Образ на улицама који ће да заводи ред.“ – појашњава Меденица.

За разлику од ове организације, Отачаствени покрет Образ се ограђује од таквих подела и на ову изјаву има одговор.

„Мени то највише личи на речи које се чују последњих дана, од отказивања Параде. Те речи се могу чути са свих режимских медија и од стране свих политичара и владајуће класе. То најбоље показује ко њих стварно контролише. Ако смо ми највећи проблем у овој држави и Борису Тадићу, и Ивици Дачићу, а и комунистима, онда смо на то заиста поносни“ – каже Данило Куленовић из „Образа“.

„Ваше право да НЕ знате све“

Не сматра само „Образ“ да медији у Србији не извештавају реално. Меденица је револтиран незаинтересованошћу медија да унапред најаве њихове акције.

„У већини случајева ће медији покушати да раде у служби власти и, ако не морају нешто да пренесу, неће ни пренети. Ако се објави *post festum*, опет ништа нисмо урадили. Један протест неће решити ништа, мора цео народ да устане и бори се против овог система“.

Професор Стојиљковић је затечен, али не изненађен, што мејнстрим медији нису направили ниједан ток-шоу, од толиких емисија. Сличан став показује и једна од медијских личности која подржава протесте младих Маја Волк: „Данас можда нисмо свесни значаја протеста, јер медији нису обавештавали о томе. То је онај типичан пример – ако се није појавило у новинама, није се ни десило. То ћутање је само доказ колико је ово важно“.

Студенти су на протесте понели чај за окупљене; Фото: Ана Михајловић

Фото Меденица: Матија Меденица држи натпис „Нећемо дугове и страну доминацију, хоћемо Балканску федерацију“

У анкети коју смо спровели на једном од протеста у Београду који је организовала Црвена критика, окупљени су већином незадовољни што није било ниједног обавештења о протестима. „Против њих и протестујемо, против власника медија којих има вероватно пет у овој земљи.“ - изричит је В.Л. студент из Новог Сада.

„...а једном када пукне велико је питање да ли ћемо имати Образ на улицама који ће да заводи ред“

Црвена опозиција?

Проф. Стојиљковић није убеђен да иза акције организација „Црвене критике“ нужно стоји предизборни ангажман.

„Не верујем да ће они постати партија јер су по овим правилима игре карте већ подељене, али не искључујем да ће играти неку улогу код јачања одређених политичких опција које ће их узети под свој кишобран. У теорији би то био СПС, али они су из неке потпуно друге приче“.

Куленовић сматра да данас влада потпуна конфузија коју су последњих двадесет и више година створиле разне политичке странке подржаване из разних центара моћи у свету.

...А држава мртва ‘ладна...

Аналитичари сматрају да држава за сада није озбиљно схватила бунт јер јавност не зна шта они хоће и да ли имају циљеве критике.

Десна алтернатива види државну пасивност као облик одржања status quo. Са друге стране, лево крило подржава ангажовање тоталне демократије у виду пленума. Њихов став је да је народ тај који треба да се бави политиком, у интересу народа.

Меденица, међутим, каже да се политика тиче одлучивања и идеја о томе на који начин можемо да организујемо своје друштво. Додаје да нема изласка из кризе без уједињавања са свим осталим народима Балкана и праћења примера од Египта до Грчке. „Ако се политички не ангажујемо, нисмо ништа урадили! Ако ми то не радимо, остављамо то разним Тадићима, Николићима, овима и онима да одлучују у наше име“.

Да би оваква алтернатива заживела, радикализација мора да пробуди свест о неким питањима, али циљеви се могу остварити само етапно, тврди Стојиљковић. „Треба ширити границе партиципације. Мало су променили климу, јер смо из цивилног сектора добијали само десно крило – клеронационалисте, фашисте и др“.

Конзервативна десница наставља по старом, без обзира на нову конкуренцију. За то време српска левица прати корак са светским трендовима које власт декларативно подржава. Ипак, највећа партија у власти до закључења овог броја није дала коментар на ову тему.

Драматург, музичар, бунтовник и професор – Маја Волк

Тридесет година је чекала револуцију која ће пробудити свест људи да се најпре морамо удруживати као људска бића, а не зато што смо Срби, Ирци, Јевреји итд.

„Ми имамо највећу моћ, само су нас дресирали да смо беспомоћни и да само лидери, политичари, банкарци могу да мисле за нас. Мислим да смо довољно интелигентни и образовани да можемо да мислимо својом главом и да не треба нико да мисли за мене као мој представник у Скупштини, који је три пута мање образован од мене и вођен је сопственим личним интересима.“

Оне су пробиле лед

ЖЕНЕ У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

У Србији је од 20 људи бар 11 женског пола, али у Скупштини Србије је тек сваки пети посланик жена. Према Закону о равноправности полова из 2009, на 30% руководећих места и јавних функција морају бити постављене жене. Изабрали смо четири посланице са којима смо разговарали о томе како изгледа бити жена посланик.

Аутор: Лидија Мирков

Славица Ђукић-Дејановић (СПС)

Она важи за једну од најженственијих посланица. Новинаре једнако интригира то које марке су њене нове ципеле и који је њен следећи политички потез. Она уме да користи ту женственост, рецимо када „одглуми“ да јој је врућина када нема већину за изгласавање, па прогласи паузу. Упркос умиљавању, она говори „ми и они“ када говори о женама и мушкарцима. Радо признаје да је као психијатар научила да манипулише другима „зарад општег добра“. Да није, вероватно се не би винула на место председнице Парламента. Ипак, за своје лекаре (психијатра, стоматолога и гинеколога) бира искључиво мушкарце.

Славица Ђукић Дејановић, рођена 4. јула 1951, неуропсихијатар, проф. Медицинског факултета и Председник Скупштине Србије

Почела је политичку каријеру када је као један од најбољих ученика своје гимназије предложена за Савез комуниста и прва је у својој породици која се бави политиком. Касније је изгласана за тадашњу Скупштину Србије, а да није ни знала да је на листи. Сматра да је избор професије пресудно утицао на то да се бави политиком, јер њени пацијенти проблеме могу да реше само системски.

Њена искуства као посланика су углавном позитивна, каже, можда зато што је професионално

научила да слуша, а мушкарци воле да их неко слуша. Њена тактика је да убеди да је предлог њихов. Не ривализује са мушкарцима, него се онаша као неко коме треба подршка и заштита. Као предност жена на функцији види природну тежњу хармонији и инстинкте које мушкарци немају. Ипак, породица трпи – Председница се чак преиспитује да ли је своје дете лишавала себе. „Друштво није ослободило жену ниједне традиционалне обавезе, од прања, кувања, васпитања детета, до жене као стуба породице. И моја мајка је прерано отишла у пензију да бих ја могла да остварим све своје амбиције. Дакле, опет се жена жртвовала за мене жену.“

Славица: „Породица много трпи. Друштво није ослободило жену ниједне традиционалне обавезе, од прања, кувања, васпитања детета, до жене као стуба породице.“

Активно се бори за права жена, пре свега у својој странци, али то не иде баш лако, мада будућност СПС-а без жена и младих није будућност. Труди се да се избори да у Закон о избору народних посланика убаци да бар 25% буде жена и нада се да ће ускоро у томе успети. Сматра да ће за 20 година у Скупштини бити 50% жена. „Нека и не буде тако, нека буде 40%. То ће бити знак да смо сада на добром путу.“

Александра Јанковић (НС)

Као унука „државног непријатеља“ (чију су имовину конфисковали после погубљења), у „Бронза времена“ је друштвено прихватљиво објашњење

да има много обавеза у гимназији, средњој музичкој школи, на пливању и фолклору.

Александра Јанковић, рођена 5. марта 1959, клинички психолог, посланик, међу новинарима позната као срдчан саговорник увек спреман на сарадњу

Као студент је посећивала предавања тадашњих дисидената, а по увођењу вишестраначког система је почела да иде на митинге опозиције и слуша тада слободне медије. Стожер опозиције деведесетих је био СПО, те се прикључила њима, а каже да до данашњих дана никако да видимо леђа настављачима Брозове политике. То објашњава чињеницу да је посланик била с прекидима, а данас је посланик НС. Уверена је да психолози, посебно психотерапеути, имају већу радозналост и интересовање да унесу промене и утичу на реституцију вредносног система. Сматра да би променама више допринела бавећи се политиком „индиректно“, на пољу едукације у области православне духовности, сензибилизације јавности за питања националног идентитета, наталитета, православне духовности, улоге и реалног положаја жена у друштву.

Александра: „Да је среће да све буде по закону, ми бисмо само ретко имали икаквих проблема у друштву“

„Прво негативно искуство у политици датира из времена када сам 1993., после хапшења Вука Драшковића, ступила за скупштинску говорницу у 3 ујутру. Спремајући се да почнем говор, чула сам из првих редова, које су заузимали представници власти, повик: „Курво Вукова!“ Само је чињеница да сам имала дугогодишње искуство рада на психијатрији утицала да задржим присуство духа и да се, уз осмех, „одјавим“. У пролазу сам добачила: „Моје саучешће жени која те је родила“. Сличних дисквалификација је било и има их и сада, али у знатно мањој мери – једним делом и зато што сам на време „показала зубе“. Ипак, недавно ми се догодило да у жару скупштинске дебате са министром Шутановцем он спомене моју личну трагедију на неприличан начин. И овога пута сам имала „присебан“ одговор, уз одложену реакцију плакања у тајности. Позитивна искуства су, Богу хвала, бројнија и често долазе од колегиница из других странака које море исте муке као и мене.“ Запањују је жене које су напредовање на политичкој лествици схватиле по принципу идентификације са агресором, па функционишу као мушкарци мачо-типа. Због тога је чешће у сукобу са њима него са мушкарцима, а такве, сматра она, никада ништа неће променити.

Квоте за жене на листама, али не и на функцијама, назива лицемерјем. „Број жена који је предвиђен законским одредбама не осликава реалност, у којој су жене већински део бирачког тела. Жене су и даље третиране као пратећа опрема. Чак и када добију руководеће функције, оне су само протоколне. Да је среће да све буде по закону, ми бисмо

само ретко имали икаквих проблема у друштву!“ Залаже се за то да Србија добије женске представнице које ће без обавеза страначке дисциплине доносити одлуке важне за судбину државе и нације. „Па и сама Србија је женског рода!“

Маја Виденовић (ДС)

Почела је да се бави политиком као гимназијалка која је организовала протесте. Постала је члан ДС-а, а прво политичко искуство је стекла у Општинском одбору Нови Београд, чији је и сада члан. Данас је потпредседник Градског одбора Демократске странке Београд и народни посланик.

Маја Виденовић, правник, рођена 30. априла 1979.

Професија и образовање нису утицали на избор да се бави политиком, већ – како каже - време у којем смо живели, санкције, корупција, ратови, немаштина. Није јој било тешко да се определи за политику, јер је њен деда Трифун Николић био политичар, министар и амбасадор. Каже, то је било потпуно друго време са различитим визијама, али им је заједничко то што су желели најбоље за земљу, што искрено и поштено ра-

де свој посао, деда у послератној комунистичкој Југославији, а она у Србији после демократских промена.

Маја: *Обавезан проценат жена на листама је мала победа демократије*

Као посланик нема негативних искустава као жена. Посланички клуб ДС-а ради тимски, па нема простора ни потребе ни за какве поделе. Међутим, проблем жена у политици види у усклађивању приватног живота и политике. Посао политичара и посланика је одговоран, стресан, захтева рад без радног времена, велика залагања, па и жртвовање многих ствари – рецимо, многе жене у политици нису у могућности да остваре право на породилшко одсуство. Она некада ступа у сукоб са колегама из странке да би заштитила права жена, али искључиво када је жена стављена у неравноправан положај само зато што је жена. Често је била у мањини при ставу да жене или млади не треба да имају повлашћен положај. Ипак, увек ће прва устати против било какве дискриминације, посебно у одбрану интереса жена.

Обавезан проценат жена на листама сматра малом победом демократије. Напомиње да је Закон о равноправности полова (донет крајем 2009) регулисао многа питања, па и обавезу органа јавне власти да обезбеде заступљеност мање заступљеног пола од најмање 30 посто у свакој организационој јединици, на руководећим местима и у органима управљања и надзора. „Кључно је да се закони које доносимо поштују у пракси, да заједно будемо гласни против сваке дискриминације, да надлежни органи санкционишу сваку повреду права на равноправност. То ће последично довести до тога да се већи број жена укључује у јавни живот, не само у политику.“ Важније од бројева је, сматра, да жене добију равноправан и статус и третман. Нада се да ће то бити питање избора сваке жене (а не заштитних квота) да ли жели политички да се активира или не.

Наташа Јовановић (СРС)

Почетак њене политичке каријере је био давне 1991. године. У то време СРС није имала велики медијски простор, па се тих година кампања одвијала тако што су ишли од куће до куће. Највише је поносна на то што су свете српске традиције дубоко укорене у радикалској идеологији и дан данас нашле пут до српског народа.

Наташа Јовановић, туристички водич, посланик рођена 14. априла 1966.

Сматра да јој је избор професије отежао политички ангажман – посао ју је носио ван Србије и по две-три недеље у току месеца. Али '96. године, када је изабрана за посланика у Већу грађана Савезне Скупштине СРЈ, одлучила је да се професионално посвети овом страначком позиву. Следила је породично наслеђе и традицију, с обзиром на то да

Наташа: *Ословљавамо се са „браћо и сестре српски Радикали“*

је њен деда био радикал и учесник Четничког покрета за време Другог светског рата, а њен покојни отац је један од оснивача Српског четничког покрета у Крагујевцу и Српске радикалне странке.

Свој посао сматра позитивним одрицањем за отаџбину. „У то време је наш народ преживео највеће страдање у Отаџбинском. Највећи бол у том периоду је сваки изгубљени човек који је отишао да брани српску земљу и свака таква вест која је долазила отуда ме је погађала. То је нешто што ћу памтити до краја живота...“

Колегинице из СРС и она уживају исти третман као и све друге колеге. Никада се није ни показивала, ни осећала „разлика“, зато они једни друге називају „браћо и сестре српски Радикали“. То је код њих специфично, а од свих колега је добијала велику подршку која јој је веома важна.

Никада није морала да ступи у сукоб са колегама из странке јер је једна од оснивачких политика њене странке та да су жене биране на одговорне и највише функције у странци. То сматра подстреком за све даме да следе радикалски пут и идеју.

„Податак који јавност можда не зна је да – када је Закон доношен у Народној скупштини, председник наше странке је инсистирао да се амандман колегинице из ДОС-а изгласа и ми смо гласали за, али посланици ДОС-а нису хтели да у том проценту стављају жене на листу. У то време је ДОС имао 106 посланика, а СРС само 23. Ми, као што се види по присутности жена у Парламенту, настојимо – не због процента, него због активног учешћа у кампањама – да будемо што присутније у српској јавности. Довољни су ентузијазам и идеологија да свако по свом избору, као ја, може да достигне највише функције у странци или Скупштини“.

Не жели да предвиђа колико ће жена бити у Скупштини за 20 година, али сматра да ће бити заиста ружно ако то буде само обавезујућа законска одредба. У овом тренутку је званична евиденција 21% жена, а пре десет година их је било 11%. „Мотив сваког пунолетног грађанина је да нешто промени и да се бори за бољу будућност, што треба да буде и мотив свакој жени да се активно укључи у политички живот у Србији. С обзиром на то да жене чине већину бирачког тела у Србији, наш циљ је да мотивишемо све жене које желе добро својим најмилијима, све оне које су завршиле школу, студирају или траже посао, да се активно укључе и дођу, што се каже, под радикалски барјак да се заједно боримо да би Србија имала будућност“.

ЦИРКУС, РЕВОЛУЦИЈА ИЛИ НЕШТО ТРЕЋЕ?

Протестна блокада Филолошког факултета називана је разним сликовитим именима, али упркос двонедељном труду, није постигла свој циљ

Аутор: Растко Симић

Ентузијазам студената који су у октобру заузели факултет достигао је врхунац у првој недељи протеста. Један од студената који се придружио акцији колега Алекса Матић, описује ситуацију – студенти на блокади нису били некакви анархисти који су ту правили хаос. Првих неколико дана блокаде прошло је цивилизовано, иако су протестујући студенти ноћили у не-баш-цивилизацијским условима. „Кад се сазна где ће бити предавање, сви потрче да блокирају учионице“, каже Матић.

Шта је пошло наопако?

Наизглед је све могло да се заврши на великим студентским протестима средином октобра. Иако је тад Студентска конференција универзитета Србије СКОНУС успела да преговорима дође до неких олакшица (међу којима су: да се већ одслушани предмети не морају опет слушати, да се пренети бодови додатно не плаћају, постојање апсолвентских рокова итд.), незадовољни студенти Филолошког су имали другачије захтеве.

Њихови основни захтеви су били могућност уписа на буџет са 48 остварених бодова, увођење апсолвентских рокова (којих на Филолошком нема) и смањење школарина на максимално 3 минималне плате, што укупно тренутно износи око 50.000 динара, насупрот садашњој школарини од 120.000 хиљада.

Реални захтеви или не

Министар просвете Жарко Обрадовић је медијима рекао да буџет са 48 ЕСПБ поена не зависи од Министарства просвете, већ да је у рукама појединачних факултета, што је могло да се реши преговорима са деканатом. Док увођење апсолвентских рокова и не представља велики скок, најпроблематичније је питање школарине. Министар Обрадовић је рекао да то остаје нерешено, зато што држава то не може да покрије.

Студенти и управа се нису договорили. Напротив, све је ескалирало у мали рат информацијама. Лажно је објављено да су захтеви испуњени, а легитимност и интегритет студентског покрета су бомбардовани оптужбама да су циркузанти, марксистички и чак да уопште и нису студенти. Заиста, покрет „Маркс 21“ јесте показао своју подршку блокади, али су се јавно оградиле и објаснили да нису организатори, као што ректор Универзитета Бранко Ковачевић каже.

Разни покушаји дискредитовања покрета се крећу од препредених до (траги)комичних. Осим приписивања политичког интереса блокади, ректор Универзитета упозорио је на разне апокалиптичне сценарије, од пожара и уништења факултетске имовине до терористичких напада.

„Откуд ми знамо, може неко стварно да извади бомбу и баца међу њих или да дође са шмајсером па да убије двадесет људи“, рекао је за медије

Блокада на Филолошком факултету у Београду, фото Растко Симић

А шта каже декан?

Док су медији ширили погрешну слику под утицајем изјава ректора Ковачевића, декан Филолошког факултета Александра Вранеш убеђивала је јавност да се настава одржава или да ће ускоро почети да се одржава. Међутим, студенти су у сменама блокирали наставу; један од њих је анонимно рекао да, иако деканка инсистира да је све под контролом, контролу имају „самоорганизовани студенти, тако да то да ли ће се настава одржати зависи само од студената који контролишу ову зграду“.

Ковачевић. Овакав медијски наступ донео је нову ставку на списак захтева студената – да се Ковачевић смени са места Ректора Универзитета.

У име свих

Студенти који протестују инсистирају на анонимности зато што желе да делују као целина и у интересу свих студената, а не као појединачне личности.

„Анонимни смо јер је поента протеста деперсонализација – захтеви у интересу свих студената. Сви се представљамо као „студент“, мислимо да сваки студент има овај проблем, тако да је ово студентска борба и не желимо да се протест повезује ни са каквим личностима“, каже један члан блокаде.

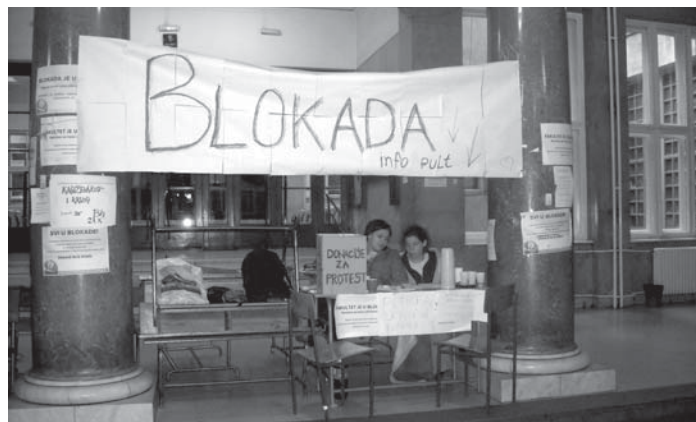
Дебатно тело звано Пленумом, помоћу којег систематизују своје захтеве, такође функционише принципом већине, а не појединаца. Из сличних разлога се ограђују од СКОНУС-а, јер им не одговара „хијерархијско организовање“ где студентски парламенти инструментализују широке масе. Уместо тога, Пленум окупља масе студената који сами стварају своје циљеве.

Између две ватре

После недељу дана штрајковања у празно, напада неонациста, особља факултета и осталих студената који не подржавају блокирање, план учесника

Симбол отпора

Студенти на блокади су ради идентификације носили црвене траке на неком делу одеће, док је један од њих, задужен за обраћање медијима, био огрнут великом црвеном марамом. Да ли црвена ненамерно поспешује имиџ „младих марксиста“, па се и бивши комуниста, како сам каже, ректор Бранко Ковачевић преварио?

Студенти дежурају на блокади, фото Растко Симић

блокаде није остварен. Најважније од свега, бројна предавања нису одржана, што ће вероватно угрозити успех свих уписаних генерација, под условом да ће уопште моћи да упишу следећу годину због пропуштених предавања. Пленум је организовао алтернативну наставу коју су држали старији студенти и гости уместо професора, али то нема никакву формално-признату вредност, иако је добар гест.

Restricted area

Подршку блокади пружило је и више професора са самог Филолошког факултета, али незванично, због могућих проблема са управом. У последњим данима блокаде, било је инцидената у којима су неки професори покушали да разбију блокаду и растерају учеснике. Сви снимци ових дешавања нестали су са Youtube-а врло брзо.

Једна студенткиња која није учествовала у блокади каже: „Нека протестују, лепо су им захтеви, баш онако романтични. Веома нереални, али нека им. Ја бих само да ми не искачу на пут са претњама да морам да потпишем нешто и да ме не евакуишу због бомби или питај-бога-чега у сред анализе Мажуранићевог спева“.

Овај радикални потез је оставио одјек у Србији. Блокада на Филозофском и протести у Новом Саду су очигледан показатељ да на већини факултета влада незадовољство, којем треба само подстрек да се испољи. Док држава не скрати бирократске процедуре за решавање ових проблема, или се не отараси оног(а) што кочи решење, и док не престане неоправдана медијска хајка на студенте у протесту, биће тешко договорити се.

„Откуд ми знамо, може неко стварно да извади бомбу и баца међу њих или да дође са шмајсером па да убије двадесет људи“

Новинари под притиском О ЧЕМУ СМЕМ ДА ПИШЕМ?

Извештај о притисцима и контроли медија Савета за борбу против корупције објављен је у септембру. У односу на значај проблема на које је указао, Извештај није добио велику медијску пажњу, па се поставља питање – колико новинари могу да буду истраживачи?

Аутор: Драгана Миловановић

Конкурс за школу истраживачког новинарства за почетнике Центра за истраживачко новинарство у оквиру Независног удружења новинара Србије објављен је у октобру. Пријавило се бар дупло више кандидата него што има места за полазнике. Месец дана раније, Савет за борбу против корупције на челу са Верицом Бараћ објавио је Извештај о притисцима и контроли медија у коме су на основу документације о сарадњи државе, медија и агенција за односе са јавношћу, описана три главна проблема медија у Србији. Нетранспарентност власништва (за више од половине анализираних медија није познато ко су власници), економски утицај државних институција кроз буџетска давања и чињеница да је јавни сервис заправо сервис политичких странака и владајућих елита. Има ли онда Извештај Савета практичну сврху за истраживачко новинарство у будућности?

Игнорисање Извештаја је нека врста признања, сматра председница Удружења новинара Србије (УНС) Љиљана Смајловић.

„Завера ћутања против Извештаја је заправо доказ да је документ жацнуо не само српску политичку власт, већ и подмитљиве газде српских медија. Наравно да Извештај сам по себи не може ништа да промени, али игнорисање је доказ да власт, и од власти корумпирани медији, разумеју да су против њих изнете крупне оптужбе и да немају ниједан аргумент за одбрану од тих оптужби. Стид који се иза тог игнорисања крије је нека врста помака. Тачно је да у водећим медијима нема информација о извештају, али новинари знају, један део јавности зна, и то онај важнији део, који се бави сличним пословима“.

Новинари су прихватили да као уред-

Љиљана Смајловић

Новинари једва бољи од политичара

Падање тиража владајућим медијима је знак да је јавност свесна необјективности медија. „Публика нам шаље повратну информацију кроз показатеље да се новинари котирају једва нешто мало боље од политичара у нашем друштву. Европска комисија је објавила резултате Галуповог истраживања за регион по ком у Србији чак 68% грађана негодује што на јавној сцени нису заступљена њихова гледишта, што не могу да прочитају или чују мишљења слична својим или мишљења њихових пријатеља и комшија“, наводи Љиљана Смајловић.

ници водећих медија престану да раде новинарски посао и уместо тога постану цензори, истиче Владимир Радомировић, главни и одговорни уредник информативног портала „Пиштаљка“.

„Они штите интересе моћних, уместо да штите интересе јавности. Други новинари су из страха да ће у времену економске кризе остати без посла пристали на аутоцензуру“.

Директор УНС Центра за истраживачко новинарство Бранко Чечен каже да су новинари под економским притиском од сопственог издавачког предузећа и да се против тога могу организовати синдикално. Сам ЦИНС се финансира од донација, те је независан. У том смислу, новинари су слободни да истражују култне личности српског бизниса и осталих (и)легалних предузетничких активности.

„До сада нико није понудио мито да променимо причу. Од осталих притисака постоје претње тужбама и тужбе, којих се чувамо тако што радимо по високим професионаним стандардима – објављујемо оно за шта имамо непобитан доказ који ће „стајати“ и на суду. Нико нам још није озбиљно претио, док колеге новинари из других медија покушавају да утичу на наше извештавање преко приватних веза. Ни једном им није успело“.

Новинари често не добијају прилику да се опробају у истраживачком новинарству, јер нема много медија који би то објавили.

Владимир Радомировић

„НУНС и ЦИНС су повећали број младих новинара који долазе у контакт са истраживачким новинарством, а то ће и наставити да раде кроз едукативне и сличне пројекте. Прво морамо да научимо како се истражује. Овде су „Инсајдер“ и, у мањој мери, ЦИНС, међу ретким инцидентима истраживачког новинарства и, када нешто открију, то обично има приличну пажњу у медијима. Тога мора бити више. Још има оних који би то објавили (Б92 је усамљен пример међу ТВ станицама), али је чињеница да их је све мање. Ми се увек трудимо да пронађемо, осим нашег сајта, и неки „класични“ медиј који би објавио наша истраживања“, додаје Чечен.

Бављење истраживачким новинарством је могуће ако постоји тим мотивисаних професионалаца. Кључно је да постоји подршка колега који „држе страх“, па су у том смислу удружења новинара пресудна.

„Удружења новинара могу да учине оно што ми чинимо: да упозоравају где год могу на оно што је Верица Бараћ обелоданила, да томе дају публицитет у својој комуникацији са чланством, да то држе на својим сајтовима, да се служе подацима из Извештаја у свим својим акцијама“, наглашава Љиљана Смајловић.

„Овде људи немају посла или шта да једу, па се не буне претерано“

Исто мишљење има и председник НУНС-а Вукашин Обрадовић, који сматра да једино политичка воља може створити места за независне медије. Он додаје да се таква воља јавља једино због великог притиска новинарских удружења, без којих новинари не могу ништа променити.

У бици за независно новинарство налази се и јавност. Грађани захтевају да буду добро информисани и зато се окрећу интернету.

„Интернет се и у случају Извештаја показао као ретко место на којем је могуће озбиљно расправљати о стању у друштву. Надам се да ће новинати у традиционалним медијима схватити да – ако се не врате непристрасном извештавању – могу изгубити гледаоце и читаоце, самим тим и радна места“, истиче Владимир Радомировић.

Да је јавност кључни сарадник медија мисли и Вукашин Обрадовић и наглашава да су невладин сектор и независна тела, као и демократски оријентисани појединци наш главни савезник јер схватају да без слободних медија нема ни демократског друштва. Ипак, не мисле сви новинари да треба да се ослоне на притисак јавног мњења.

„Јавно мњење у Србији не може да изазове реакцију грађана ни у вези са његовим много директнијим интересима него што је адекватно информисање. Овде људи немају посла или шта да једу, па се не буне претерано. Новинари морају сами да се брину за своје интересе. То ће успети једино ако пристану на високе професионалне стандарде и науче сами себе да контролишу“, објашњава Бранко Чечен. Он додаје да није сигуран да су новинари Србије данас спремни за тако нешто.

Верица Бараћ

ЧУВАР, ДРУГ И „ДЕВОЈКА“ ЗА СВЕ

Ако сте као студент на портирници Факултета политичких наука добили информацију о присуству неког професора, о томе где ће се одржати неки испит, или ако вам је као туристи била потребна помоћ у оријентацији, огромна је вероватноћа да вам је у томе помогао радник обезбеђења Предраг Ристић, у кругу факултета познат као Пеђа.

Аутор: Александра Катанић

Овај љубазан, предусретљив и за сва питања и молбе стрпљив несуђени спортиста и ватрени навијач Црвене звезде, рођен је у општини Прокупље, 8. децембра 1966. године.

Иако већ пет година ради као обезбеђење на Факултету, домен послова које Пеђа обави у току радног времена је много шири, ради све и свашта. Он је, како сам каже, „девојка за све“.

„Радим и са студентима и са професорима, шта све не – укључивање опреме, кад треба да се однесе професорима нешто до кабинета, много ствари које немају везе с послом. Студенти, пошто не могу да добију информацију тамо где треба, долазе код нас. Што се тиче професора, они су толико размажени да не знају да укључе компјутере“.

Пеђино детињство је било просечно, попут детињстава друге деце.

„Било је свега, немам неких трауматичних догађаја, нормално детињство као и сва. Нисам био миран, био сам непослушан и у школи сам био редовно кажњаван. Али нисам био сировина већ мангуп“.

После завршене средње грађевинске школе је уписао факултет, али од студија су га раставиле околности и нове обавезе. Његов животни пут је постао усмерен на другу страну.

Тукла те полиција и народ

Дани испуњени тренинзима, спортским искуствима и дружењем са саиграчима неизоставан су део Пеђиних сећања. „Ми смо увек били спадала, свашта смо радили. Кад смо играли рукомет, рецимо идемо у Црну Гору и онда видиш тренер иде око зграде. Човече шта гледаш, утакмица је унутра – па гледам где ћемо да бежимо кад почну да бију – каже он. Тамо кад смо играли рукомет било је свега, тукла те и полиција и народ.“

„Уписао сам факултет, али нисам завршио. На Рударко-геолошком сам био кратко. Кад сам завршио средњу школу, за три дана су ме отерали у војску. Међутим, кад на годину дана оде човек у војску, размишља сасвим другачије. После тога сам радио као шеф градилишта, а онда и као обезбеђење телевизије Б92“.

Увек је добро расположен, комуникативан и отворен, према свима љубазан, па је и очекивано да је Предраг у добрим односима са запосленима на Факултету.

„Ја сам са свима добар. Са млађим професорима и асистентима стварно немам проблема. Са студентима је зезање. Ако сам у розе мајици – зашто сам у розе мајици. Додуше, и ја нешто кажем њима“.

Када човек дуже ради на једном месту са много људи, типично је да је сведок разних анегдота.

„Дођу људи, имају одбране, то се дешава на ФОН-у, а они дођу код нас. Како сад да објасниш човеку, он је убеђен, тражи слушаоницу, свађа се. И неки професори су смотани што се тиче других ствари. Не зна ексер да закуца, слику да окачи“.

У слободно време Пеђа чита, а воли и да се опусти радећи у башти.

„Волим да радим око куће, живим на Медаку. Имам двориште и башту. Волим да радим око цвећа. То ме смирује. Баш да скупљам марки-

**„Не бих се мењао,
овако ми је лепше
кад сам ћелав“**

це или нешто – не. Али волим да читам добре историјске романе и штампу. Све сам наше писце прочитао, једино Русе не могу да читам. Волим Андрића, његов стил и Бранка Ћопића. Жена чита неке „женске“ романе, па и то понекад мазнем од ње”.

Слуша рокенрол и класичну музику. Пеђин омиљени бенд су Партибрејкерси, истиче да их лично познаје. Воли и Дарквуде, 33 Топ и Прљаво казалиште. Волео је и хеви метал који је слушао због брата.

„Кад сам сам, волим да пустим музику јаче, откучим све па кад дође жена каже – ти ниси нормалан! – Шта ме брига, реко’, волим да слушам”.

Пошто је дуго био на терену радећи као шеф градилишта, Предраг је стекао праксу и у кувању.

„Знам да скувам све и то боље радим од жене. Пошто сам родом са југа, ми волимо све запечено, потпечено. Лесковачка мућкалица, роштиљ, сатараш – за то сам мајстор. Нисам од оних што не знају себи да спреме, па чекају да жена дође”.

Током основне и средње школе је тренирао рукомет. Био је талентовани спортиста који није искористио своју шансу да постане професионалац. Несуђени голман данас се спортом бави рекреативно.

„Играм фудбал са децом у крају. Раније сам ишао у теретану. Купио сам себи нешто у кућној варијанти, али сам вежбао месец дана. Некада сам тренирао рукомет и требало је да пређем у „Железничар“. Увек ти се пружа шанса у животу, само што не знаш да их искористиш.”

Као и о свему осталом, Пеђа говори искрено и спонтано о томе шта поштује, а шта осуђује код других, као и то шта мисли о себи.

„Никад ми нико ништа није замерио. Можда сам мало неозбиљан за своје године. Каже ми жена – понашаш се као да имаш осамнаест година. Не бих се мењао, овако ми је лепше кад сам ћелав. Ја сам ту стално, студенти знају какав сам, све се то види”.

После разговора, Предраг се враћа свом послу и опуштеним кораком одлази до Слушаонице 5 где мора да укључи компјутер и намести слајдер.

**„Нисам био сировина
већ мангуп“**

Весна Чипчић ухватила пилетину!

Весна Чипчић ужива у вези с 15 година млађим уметником из Новог Сада

Курир

Влада смувао бившу па изгубио мобилни

Прес

Марта Савић туче Милета Китића

Фолкерка Марта Савић открила је да супруга и колегу Милета Китића физички кажњава! Она наводи да Миле измишља приче о својим љубавницама и даје непримерене изјаве за медије

Пулс

„Како објаснити било коме нормалном да ће неки православни Србин на литургији слушати епископа Иринеја Добријевића, знајући из Викиликсових депеша да он много боље „пева“ као достављач америчком амбасадору и да му се уместо Господа често указује нека страна обавештајна служба?“

Печат

Вук сместио Борка у „голубарник“!

Сукоб министра спољних послова Вука Јеремића и шефа преговарачког тима за Косово Борислава Стефановића, који већ дуго тиња, поново је кулминирао пре два месеца када је Јеремић свог некада најближег сарадника преселио у собу на четвртном спрату зграде МСП-а, коју запослени називају „голубарником“!

Ало!

Васкрсао Топалко

Милан Топаловић се после три месеца вратио на сцену

Курир

„Овом приликом ексклузивно саопштавам као добро обавештен новинар, који у ЕУ има више пријатеља него наш министар иностраних послова Вук Јеремић, што и није тешко пошто он готово да нема ниједног, да ће тог дана изостати у Бриселу одлука какву прижељкују у Влади Србије“.

Тихомир Тришић

Интервју: Велимир Илић

Мрка није био трезан кад ме је увредио!!!

Ало!

Јасна Матић заблистала!

Јасна Матић се препородила откад је остала без министарске фотелје. Не само да је кориговала килажу, већ је почела много смелије да се шминка и облачи, а сви који су имали прилике да је виде протеклих дана слажу се да никад није боље изгледала.

Ало!

Страна Фејсбука с којом корисници нису имали прилике да се упознају

НАПРЕДУЈ БРЗО И ЛОМИ СТВАРИ

Аутор: Јована Пантовић

Утоку докторских студија овај познати Нишлија је са неколико колега из компаније Wowd дао идеју о рангирању и класификацији пријатеља, што је привукло пажњу најпопуларнијој друштвеној мрежи на свету. Сада захваљујући том пројекту седи у истој згради са оснивачем Фејсбука, Марком Закербергом и део је читаве незаобилазне приче.

Радите на одређивању најбољих корисникових пријатеља. Како сте добили овај задатак?

Првих шест недеља у компанији Фејсбук представља интензиван програм дизајниран да се нови инжењери упознају са организацијом и самим кодом, као и са културом која промовише невероватан раст компаније. Постоји велика флексибилност у избору пројеката, тако да сам ја наставио да радим на сличним стварима.

С обзиром на то да сте у Фејсбуку непун три месеца, рачунајући и обуку, на шта Вам је било најтеже да се навикнете?

Обука је свакако напорна, али увек можете било ког колегу да питате за помоћ и савет. Ради се много, али сам на то већ навикао, поготово када су проблеми интересантни и изазовни. Мени је ово први дужи одлазак из Ниша и Србије, тако да ми недостају родитељи, брат, девојка и пријатељи“.

Каква је атмосфера и однос међу запосленима?

Колеге и атмосфера у Фејсбуку су изузетни. Радно искуство које можете овде добити је стварно непроцењиво. Једна од главних парола је „Напредуј брзо и ломи ствари“, што је у складу са веома иновативном филозофијом и веома динамичним растом. Од сваког се очекује да веома брзо допринесе компанији, и то не само на пројектима на којима ради.

Како изгледа један радни дан у Фејсбуку?

У већини софтверских компанија у Америци не постоји стриктно радно време. Најбитнија ствар је да завршите задатке који су вам додељени у року, мада је то обично десет сати дневно. У згради имамо обезбеђене све оброке, као и места за релаксацију (теретана, билијар, кошарка). Сваког месеца се одржавају тзв. хакатони, где свако покушава да у току једне или две ноћи имплементира неку идеју за коју мисли да може побољшати коришћење Фејсбука.

Када се уводе промене у изгледу и опцијама на овој друштвеној мрежи?

Стално се ради на новим производима који су претходно детаљно анализирани и тестирани. Такође, постојеће опције се константно унапређују и оптимизују, а сигурност и приватност корисника је најбитнија ствар.

Срби на Фејсбуку

Према најновијим истраживањима Републичког завода за статистику, наша земља је прва у региону по броју Фејсбук налога (око 3 милиона), што потврђује и Александар: - Србија је свакако једна од земаља у врху по односу броја налога и активности корисника у односу на број становника. Мислим да млади превише времена проводе у ћаскању и игрању игрица.

Timeline опција нарушава приватност у великој мери. Колико корисници прихватају ову опцију?

Timeline је један од најбољих производа које је Фејсбук до сада представио. Он омогућава креирање дигиталног профила вашег живота како бисте се пријатељима приказали у најбољем светлу (сlike, статуси, коментари, линкови који су вам се свиђали и слично). Timeline се генерише аутоматски, али сваки корисник може сам мењати садржај, као и подешавати степен приватности за сваки део.

Колико се узима у обзир реакција корисника на унете промене?

Реакције корисника на све промене су најбитније за судбину новог производа. Све примедбе и багове корисника анализира тим људи и покушавамо да их разрешимо у најкраћем року.

А шта кажу бројеви?

Једна од 11 особа на свету има налог на Фејсбуку

Сваки четврти послодавац признаје да је одбио кандидата за посао после провере профила

Најстарији човек са отвореним налогом је Лилијан Лов, 104 године

У просеку сваки корисник има 130 пријатеља

Једна часна сестра је замољена да напусти манастир због превише проведеног времена на Фејсбуку

Фејсбук је преведен на 76 језика

Има много деце млађих од 13 година која успешно избегавају старосно ограничење за отварање налога. Постоји ли неки начин заштите за њих?

Постоји тим људи који ради на откривању оваквих профила и њиховом ограничавању. Фејсбук константно врши провере и побољшава алгоритме за филтрирање профила малолетника, лажних профила, спамера и осталих преступника.

Како бисте нам описали Марка Закерберга?

Марк Закерберг је стварно изузетан, исто смо годиште. Сваког дана долази у фармеркама и Фејсбук мајици, руча са нама у мензи и има идентичан радни сто као и сви запослени. Иако има превише састанака, увек нађе времена за питања и дискусију са инжењерима.

Најмлађи доктор наука

Александар је рођен у Нишу у ком је завршио ПМФ. Докторирао је са свега 26 година, што га чини једним од најмлађих доктора наука у нашој земљи. Најтрофејнији је српски математичар и информатичар. Објавио је око 50 научних радова у водећим светским часописима из области које изучава. Радио је као развојни инжењер у америчкој компанији Wowd. У компанију Фејсбук је примљен у октобру ове године, где ће се задржати најмање четири године

СТУДЕНТИ РЕТКО ИГРАЈУ ИГРЕ НА СРЕЋУ

Председник Удружења приређивача игара на срећу Вања Булић говори о Предлогу новог закона игара на срећу, како се од његове реализације не очекује посебан прилив у државни буџет због могућег развоја сивог тржишта и о томе колико често млади посежу за играма на срећу.

Аутор: Милкица Станковић

Влада Републике Србије је Предлог закона о играма на срећу упутила Народној скупштини на усвајање по хитном поступку. Шта је избегнуто оваквим поступком?

Због хитног поступка није било времена за темељну јавну расправу у којој би се свеобухватно сагледали аспекти понуђених законских решења. Наше Удружење је имало већа очекивања од овог закона, а добили смо теже услове привређивања и веће порезе. Надамо се да ће либерализација интернета и могућност приређивања игара путем телекомуникација довести до напретка и приближавања европским решењима. Исто тако сматрамо да је ово само први корак ка укидању свих монопола и привилегија на тржишту.

У којој мери ће овај закон утицати на буџет РС и на грађане?

Не очекујемо неки посебан позитиван утицај овог закона на прилив буџетских средстава, сем у домену либерализације интернета. Напротив, уколико закон не буде пратила озбиљнија континуирана борба државних органа против сивог тржишта, могуће је чак и смањење прихода буџета. На грађане је исти утицај, јер је њима у интересу да се смањи сиво тржиште и његове негативности, и да се повећа приход буџета.

Да ли би спровођење овог закона смањило број компанија које се баве овом делатношћу?

Због предложених повећања пореских оптерећења и тежих услова приређивања, Удружење процењује да може доћи до даљег смањења броја компанија које илегално послују.

Шта би требало да омогући добар закон о играма на срећу?

Као и у свим другим областима привређивања, добар закон треба да омогући равноправне, једнаке услове за све на тржишту, да дефинише јасна, не-

Вања Булић

двосмислена правила, начине контроле и примене санкције за прекршиоце. Уз то мора и да води рачуна о специфичностима конкретног тржишта. Рецимо, када постоји сиво тржиште као у Србији, прво се стимулише легално пословање кроз стимулативну пореску политику, ригорозну контролу и високе казне, а затим се постепеним повећањем пореза повећавају буџетски приходи.

Који проценат младих упражњава неку од игара на срећу?

Удружење располаже подацима релевантних истраживања на репрезентативном узорку Стратеџик Маркетинга, која су се бавила пунолетном популацијом у вези са спортским клађењем. У тој сфери убедљиво је најзаступљенија радно активна мушка популација старости од 25 до 40 година, затим од 40 до 55 година, а на трећем месту је популација старости од 19 до 25 година. При томе 85 посто испитаника никада није упражњавало спортско клађење. Око 82 посто свих уплаћених сума се креће у дијапазону од 20 до 200 динара.

ПОЛИТИКОЛОГ у последњој београдској бомбонциници

ОАЗА СЛАТКИША У УЛИЦИ РЕВОЛУЦИОНАРА

Аутор: *Ивана Николић*

Кад пођете пут Бранковог моста кроз једну од најстаријих престоничких улица, при њеном крају са леве стране, наићи ћете на малу продавницу бомбона. Данаас једина у граду, већ готово пола века ушушкана је у улици старих, високих зграда и мрачних ћошкова. Испред њених врата јуре аутомобили, пролази много намерних и случајних пролазника, студената, путника који са великим торбама журе некуд. Из Карађорђевог улице често допире звук трамваја, али њој бука Београда не смета. Мирно проводи своје дане у улици названој према човеку чији је лик исцртан на једној од зграда.

Именом „Бомбонција” крстио ју је давне 1936. године Бранислав Босиљчић. По повратку из рата, дипломирао је на тему „Млечне карамеле” и добио титулу мајстора. Потом се оженио и, после лутања по београдским општинама, напослетку добио своју радњу у улици Гаврила Принципа.

Старог занатлију наследио је син Владимир, а њега Живорад и Бранимир, трећа генерација потомака оданих бомбонама. Када су остали једина бомбонциница у граду, многи су их отписали, али упркос томе Босиљчићи раде пуном паром.

Уоквирен црвеном карираном завесом, излог мами паковањима ратлука, свиленим и желе бомбонама, шареним лизалицама и гомилом ка-

рамела. Стаклена врата воде у чудесан свет посластица. При уласку вас омами мирис куваног шећера, ратлука најразличитијих арома и бомбона – специјалитета породице Босиљчић.

На педесете године минулог века подсетиће вас црно-беле фотографије послератног Београда окачене крај касе. На зиду су захвалнице и дипломе. Пажњу посебно привлаче дрвене полице пуне уредно сложених кутија са ратлуком, паковања желе бомбона, карамела, као и много шарених лизалица умотаних у целофан. За заљубљене су лицидерска срца.

Време у овој радњици је одавно стало. Распоред у њој није мењан седамдесетак година, а рецепти за прављење шећерлема стари су скоро цео век. И опет карирана завеса која нас води ка делу просторије у ком настају посластице. Велики мермерни сто прекривен је шећером у праху и ратлуком са укусом руже. За столом је Живо-

рад који нас дочекује секући ратлук великим ножем.

„Бити занатлија је заиста тешко, али је најважније да волиш овај посао и да га радиш са уживањем” – прича он.

За столом је и Стојанка, која овде ради тридесет година. Уредно ређа ратлук у кутију и посипа га шећером да муштеријама буде што укусније. Поред стола су велика колича пуна плехова са тек скуваним ратлуком.

*„Оно што је неким људима
гомила гвожђа, за нас је вре-
дан алат”*

* * *

*Деда је говорио да мораш
поштовати оно што радиш,
са чим радиш и за кога радиш*

Пад у заборав

Пре Другог светског рата је у Београду било 120 бомбонџиница. Тих година су се бомбоне правиле тајно. Нису се продавале, него биле коришћене за робну размену – за брашно, маст. Прављене су и за окупатора, не би ли се прехранила породица. Што због мањка мушких потомака, што због немаштине и индустријализације која је узела маха, деведесетих година у Београду је било тек три овакве радње. Данас у Београду постоји још само једна бомбонџиница.

У углу свира радио.

„Од богаћења у овом послу нема ни говора” - прича Живорад. „Живи се нормално и пристојно. Деда је говорио да мораш поштовати оно што радиш, са чим радиш и за кога радиш. Ако сва три услова испуните, што није проблем, само остаје да будете љубазни са муштеријама, а ни то није тешко”.

Алат који Босиљчићи користе је стар девет деценија. Дедине колеге које су затварале радње давале су му најчешће ваљак за бомбоне. Иако је стар, алат је врло квалитетан и не захтева посебно одржавање. „Интерестантно је да су неки алати уникати. Правио их је отац Владимир који је по струци био машинац. Оно што је неким људима гомила гвожђа, за нас је вредан алат”.

Фабрике слаткиша дневно произведу до 30 пута више робе него ова бомбонџиница. Али браћи Босиљчић то не смета, јер се и не труде да буду конкуренти великим фабрикама. Имају мали круг оданих муштерија, неколико кафана и продавница здраве хране којима продају своје производе.

„За велепродају немамо услове, а и прелажење на полуиндустријску производњу би променило рецептуру. Онда бисмо потпуно другачије морали да радимо, не би било битно шта муштерије воле, већ направити што веће количине робе. То онда није то. Ми имамо малу дневну производњу и увек је свеже, што је и најбитније” – прича Живорад.

Некада су муштерије били пензионери и деца. Бранислав је започео посао са једном врстом ратлука, а данас његови унуци производе ратлук са четрнаест укуса, па тако „Бомбонџија” окупља људе свих узраста.

„Наш најстарији купац је имао 103 године, а није дозвољавао ни врата да му отворимо. Живео је веома далеко, али није хтео да му доносимо ратлук. Говорио је – нека хвала, кад не будем могао више, јавићу вам. Није он толико јео ратлук колико је волео да дође и да купи” – сећа се Живорад.

За потомке деда Бранислава нема лепшег посла од прављења бомбона. Али и то има своју тешку страну. Светска економска криза је узела маха, нема се пара, али браћа се не дају. Кажу да има посла и да добро иде.

Полако расте и четврта генерација наследника – Живорадове три ћерке.

„Оне воле да помогну, броје лизалице и главни су дегустатори. Много занатлија је направило грешку не дозвољавајући женама да наставе посао, па су затворили радње. Да није тако, оне би и дан данас радиле”.

Док се Живорад враћа изради ратлука са укусом руже, у казану поред се крчка нова тура посланица. Стојанка ређа тек спаковане кутије желе бомбона на полице. Утом улази муштерија, а ми напуштамо Босиљчиће и излазимо на улицу Гаврила Принципа. Из бајке украшене шећерлемама се враћамо назад у стварност.

Хасап стандард

Иако муштерије ове продавнице захтевају да радња и паковања слаткиша остану непромењене, Живорад каже да ће се ускоро њихова делатност морати прилагодити ХАСАП стандарду. Део у коме се производи изгледаће као кухиња ресторана, са плочицама и росфрајним столовима, а све од дрвета ће морати да се избаци. Браћа сматрају да ће ова промена добро доћи – опрема ће бити боља, а производња олакшана.

СВИ СМО МИ ЉУДИ, ТРЕБА БИТИ ЧОВЕК

Прича о талентованом новинару, драматургу, редитељу, сценаристи, аутору „Квадратуре круга“, емисије која за циљ има да пробуди добро у човеку. Прича о човеку смиреног духа који је после четврт века искуства иза себе оставио велики број документарних емисија, неколико драмских дела и документарних филмова, од којих су многи награђивани у свету. Прича најпре о човеку, па новинару Бранку Станковићу.

Аутор: Марија Сретеновић

Петнаест је часова. У посластичарници код РТС – а почео је интервју са једним од великана српског новинарства. Уз звуке стародградске музике, једно пиво и чаше воде, одмотавали смо клупко човека за кога је скромност највећа врлина а породица и љубав покретачи живота. Новинара који својим радом, стваралаштвом и иновацијом настоји да на својствен начин врати урушени систем вредности. Преко пута мене седео је висок човек, тамног тена са понеком седом у коси. Осмехом започиње разговор у коме открива поуке своје емисије, пут којим се води и још понешто.

Човек вреди онолико колико је скроман

Рођен је 1962. године у Ужицу. На студије новинарства упућује се у Београд, где се усавршава на Факултету политичких наука. Поред образовања и васпитања, од родитеља носи и веру, љубав и поштовање према другима. „Љубав је храна за сваког човека, без обзира на врсту љубави. Она човека уздиже, носи. Пут љубави је уствари пут ка Богу. Кроз своју емисију сматрам да сам пронашао прави начин да ту љубав пробудим и код других. Слоган Квадратуре круга је – Сви смо ми људи, треба бити човек, а мени се некако чини да се човек губи у овом времену, све мање га има, и све више га нема”.

У своје приче уноси целог себе. Сматра да поседује таленат да препозна границу до које сме да задире у нечију приватност. Труди се да своје саговорнике верно представи, отварајући им и срце и душу. „Морам да водим рачуна о свему. Докле ја могу поднети одређену емоцију, а да притом не нарушим нечије достојанство и понос. Сиромашнима који немају много, једино је то остало”.

Породица је база и оаза мог мира

Као ослонац у послу и животу види своју породицу – супругу и ћерку. Каже да га супруга, ипак најбоље познаје. „Када сте дуго у браку почнете да личите једно на друго. Она ме одлично познаје јер је то љубав из студентских дана, и сваки пут осети када нешто није у реду. Иако често нисам затварао врата посла тамо где је требало, већ сам га уносио у породицу, она је схватала то. Знате, тешко је направити прелом у глави и рећи себи – сада прелазим кућни праг и заборављам на све. За мене је новинарство живот.

Приче о малим и великим људима

Много људи је оставило трагу његовим емисијама – од научника, уметника, до сасвим обичних људи. Све их је на једнак начин представљао гледаоцима, не базирајући се на њихов друштвени статус и образовање. „Иако припрема за интервју са академиком Матијом Бећковићем тражи више времена, то не значи да питања постављена таквој особи не могу поставити на једноставан и разумљив начин, како би сви схватили. Тако не повређујем ничији интелект, и никога не стављам у ситуацију да не може да разуме оно о чему говорим”.

Као свој лични печат свакој емисији, даје поруку да морамо имати меру у свему. Успехом сматра то што емисија окупља људе различитих слојева и старосних доба. „Фасцинантно ми је да суботом у пола седам испред екрана су они од седам и они од седамдесет и седам година. Питао сам се шта су они млађи пронашли у Квадратури круга. Онда сам схватио да су препознали енергију, искреност и љубав са друге стране екрана.

Новинарски хлеб

Пре Квадратуре круга, Бранко Станковић је јео новинарски хлеб, радећи на телевизији у културно – уметничком програму. Добитник је многобројних награда за померање граница новинарства, за своја драмска дела и документарце. Као омиљену издваја награду за новинарску храброст „Милан Пантић”. Недавно је објавио књигу „Збирка прича из Квадратуре круга”, коју је представио на београдском сајму књига, и тако се доказао и на књижевном пољу.

Да би прича изгледала аутентично и документарно, морате унети себе и гледаоци то препознају. Зато увек говорим својим сарадницима – унесите зрно љубави, оно ће се видети на екрану”.

Са ногама чврсто на земљи, стилем и приступом новинарству, често је наилазио на препреке. Не желећи да се повинује владајућем режиму деведесетих, одлази на принудни одмор, и како би прехранио породицу почиње да се бави хонорарним радом. Продаје слике које је сам насликао, бижутерију, играчке. Желећи да остане професионалац по сваку цену, тешких тренутака се сећа са осмехом. „Радио сам честит посао кога се

Фото: Марија Сретеновић

не стидим, јер сам тако прехрањивао породицу. Због тога данас смем да погледам себи и другима у очи. Касније сам имао још тих кругова и преокрета у животу јер сам желео да размишљам својом главом, али све је то за људе. И Црњански је имао лоше тренутке у животу, када је у Лондону радио као обућар, па ништа није изгубио од своје величине”.

Тешке слике живота остају у мени и кад се камере угасе

Све приче о малим и великим људима којима је умногоме или донекле променио живот, носи као позитивне ожигљке на души. „Некако су Милија Јелић, браћа Дикић са Косова и Давид Јовановић из околине Обреновца оставили највећи траг. Највише су оправдали улагање у себе, јер рецимо Милија је данас домаћин који је закупио хектар земље. Давид је пре неки дан добио награду. Ја и даље пратим њихове животе иако ви то не видите”. За Бранка Станковића је осмех изражавања емоције, и зато на телевизији воли осмех који се изроди из ситуације, осмех човека.

Сви ми живимо неку квадратуру круга...

Себе никада не ставља у први план, јер то сматра самољубљем. „Увек представљам онога коме је прича намењена, јер је та особа важнија од мене. Та пракса се некада неговала у документарној форми којој ја тежим. Као аутор емисије, некад сам у другом, а некад и у трећем плану”. Мишљење гледалаца ставља на прво, мишљење колега на друго а критике на треће место. Занимљиво је да се име Бранка Станковића никада није нашло у негативном контексту у критикама еминентних критичара. Већ три године се његова емисија налази на врху листе магазина Статус. „Рангирање се врши у оквиру четрдесет редакција у којима су новинари једине судије. Заиста се поносим тиме, јер је то пре свега признање колега који су препознали праве поруке моје емисије”.

За њега је човек загонетка коју свакога дана помало решава. Зато миран, сталожен, стрпљиво чека моје последње питање, које већ и сам наслућује. „Квадратура круга још није решена, јер је човек тајна за све нас. Решиће је они људи који буду имали додир са животом, јер једино тада ће човек бити истински срећан и задовољан. Још има наде за човека”.

Тиха староградска музика се и даље чула у попластичарници када сам на расстанку пружио руку човеку, па тек онда новинару.

ВАЖНО ЈЕ УЧЕСТВОВАТИ, ЈОШ ВАЖНИЈЕ ПОБЕДИТИ!

Најмлађи победник квиза Слагалица:

„За мене је учешће у овом квизу био велики изазов на путу ка остварењу зацртаног циља. Не каже се без разлога – шта вреди знање, ако нема признање!“

Аутор: Невена Милић

Најпопуларнији телевизијски квиз „Слагалица“ једна је од најгледанијих емисија у Новом Пазару. Студент друге године ПМФ-а у Београду Филип Вукојевић (21) одушевио је суграђане, али и друге гледаоце квиза. У шездесетом циклусу ове игре знања и логике, Филип је победио у свих петнаест емисија и на тај начин постао најмлађи победник у 17 година дугој историји култног квиза.

Како си одлучио да се пријавиш за квиз?

Одавно сам желео да учествујем у неком квизу, а „Слагалица“ је квиз који сам као мали пратио са оцем и желео да у њему некада учествујем. Пријавио сам се и, када је уследио позив Слагалице, нисам се двоумио. Био сам првенствено срећан због самог учешћа у квизу и стицања новог искуства, а када сам видео да могу да побеђујем, и очекивања су ми порасла.

На који начин си се припремао за квиз и да ли си имао трему?

Нисам се посебно припремао, сан о учешћу је ипак био кључан. Трема је постојала само до тренутка када сам ишчекивао да снимање почне. Када је коначно кренуло, све је ишло лако.

Која ти је игра била најтежа?

Игра „Мој број“, због великог очекивања људи да ја као математичар доминирам у тој игри. Сувишно је рећи да математика са мог факултета и „Мој број“ немају много везе.

Какав је утисак, иза камере, на тебе оставила супервизор Слагалице Милка Цанић?

Милка Цанић је на мене оставила посебан утисак! Многи људи не схватају колику она заправо има улогу. Тек као такмичар сам схватио да је она задужена за сва дешавања у вези са квизом. Посебно проверава свако питање и да није неко од такмичара случајно

„Милки Цанић није
страно ни да запева
у паузи
током снимања“

оштећен. Занимљиво је да јој чак није странно ни да запева у паузи током снимања емисија.

Шта би рекао младим људима који желе да се пријаве за такмичење у квизу?

Пре свега, ДОБРО ВЕЧЕ! Шалу на страну, савет је да буду што опуштенији и гледају на такмичење као прилику да провере своје знање. Али то је првенствено игра. Студенти су жељни стицања знања из различитих области, али мислим да им општа култура није на завидном нивоу. Вероватно због преокупираности факултетским обавезама нису у могућности да се у правој мери посвете стицању ширег знања.

КАД ПОРАСТЕМ БИЋУ ЦОА

„Старији брат Гојко ми је пуштао Еминемове албуме на које сам се наложио и тако је све почело да се рачва и распламсава...”

Аутор: Милош Лазивић

Најбољи је Ем Си у Србији. Тако макар гласи титула коју је освојио средином новембра у Дому омладине на Red Bull MC Battle такмичењу. Иако му је за длаку измакла титула и регионалног краља фристајла, каже да не жали јер нема ни пуних седамнаест година. Представљамо најбољег међу хип-хоперима у Србији за 2011. годину – Александра Баошића званог Ем Си ЦоА.

Расположен да за читаоце Политиколога не само баца риме, већ и реченице које се не римују, говорио је о својим почецима, утисцима са такмичења у Београду и Сарајеву, плановима... Но, премотајмо мало филм.

Био је најмлађи учесник Red Bull MC Battle турнира. Могло би се рећи да је још као мали знао чиме ће да се бави. „Ја сам у реп музици од пете године. Старији брат Гојко ми је пуштао Еминемове албуме на које сам се наложио и тако је све почело да се рачва и распламсава”.

Од првог наступа у лазаревачком клубу „Промаја” па све до данас траје љубав према римама. „Риме су нешто без чега не могу да проведем дан. Где год био, шта год радио, ја у глави имам причу и риму, смишљам ритам у глави и празним позитивну и негативну енергију”.

Инспирише га свакодневица, али и музика која је саставни део његовог дана. „Највише слушам

страни реп! Али ако се нађе нека лепа музика са домаћим текстом (џез, фанк, соул, рок баладе...) и добром тематиком, обавезно преслушам по више пута на дан”.

Најбољи је ђак приватне средње уметничке школе „Артимедиа”, али не сме да слуша музику на часу. На питање који му је животни циљ, одговорио је јасно: „Да се бавим глумом! То волим више него ‘леба да једем”.

Каже да му је Red Bull MC Battle прво искуство и признаје да није било лако такмичити се у Дому омладине. „Било је густо. Није лако бити најбољи Ем Си у Србији. Али супер је осећај, ипак вреди све што радим и знам да може исто да постигне ко год се труди. Ово ми је одскочна даска за даље, али не дижем се у небеса, на земљи сам”.

За разлику од Београда, на регионалном такмичењу у Сарајеву је изазов био још већи. „У Сарајеву је било лепо, пријатно и занимљиво. Нисам познавао никога од регионалних финалиста, па је било тензије. Мој циљ је био да у најбољем светлу представим наш реп, што сам и остварио”.

Да Ем Си ЦоА не жели само да ужива у титули краља српског фристајла, већ и да докаже публици зашто је најбољи, говоре и планови за мањи албум и један спот са својом екипом из групе „ДНК”. Сасвим довољно за почетак. Наставак следи...

ТРБУХОМ ЗА „БРКОМ“

„Кувар мора бити маштовит и мора познавати своју публику. У томе лежи успех“

Аутор: Ана Михајловић

Палачинке, суши, пролећне ролнице, нађоси, емпанаде, торте и колачи само су мали део онога што Ненад Гладиф, популарни Гастрономад или Лепи Брка, презентује српској публици сваког недељног поподнева. Комбинујући кување и путовања на којима је провео много времена истражујући нове рецепте, „Трбухом за духом“ постаје јединствена путописно-кулинарска емисија, у којој се јела, кад је потребно, прилагођавају нашим могућностима. Порука коју мирисима и укусиша шаље Гастрономад је да свако може и треба да кува, јер је храна најкраћи пут до нечијег срца.

Како се може завести храном?

Ту је битно кога заводите. То не сме бити нека тешка храна, јер онда ти се дрема и ништа друго. Можда нешто морско, али на крају мора бити нешто слатко. То увек упали јер сви воле слаткише.

Италијанска по тестенинама, јапанска по сушију. По чему је специфична српска кухиња?

Мало је ствари у нашој кухињи које су заиста измишљене овде. Веома смо конзервативни, па и у храни, јер смо све старија нација; тешко се прихватају нове ствари. И ако се прихвате, то је више из моде, а не укуса. Ево, рецимо, пица се појавила у Београду 80-их. Од тада једино што је прихваћено је кинеска кухиња, а чак и она је адаптирана нашем укусу.

Познато је да се људи у Србији не хране здраво. Која кухиња важи за најздравију?

Условно речено, медитеранска кухиња би била најздравија. Осим ње и јапанска, али то би се код нас тешко прилагодило због много алги, мало меса. Људи у Србији се већином не брину око исхране, једино кад им каже доктор. Мислим да Срби лече депресију храном, једу много теста, меса, што им тешко падне на стомак и онда само дремају. А то раде и са децом, нажалост.

У којој мери здравом кувању штети све популарнији бренд брзе хране?

То је чист изговор за лењост. Ти брендови имају агресиван адвертајзинг. Ипак, не могу да кажем

„Код нас је кило сира скупље од кила меса“

Лепи Брка
Гастрономад

Кување за 18+

Од кулинарских емисија посебно издваја америчку куварску авантуру „Без резервација“.

„Волим да гледам Ентони Бордејна. Он је занимљив јер нема потребу да се улагује људима и, ако му се нешто не допада, он то отворено и каже. Политички је некоректан, пије и пуши у својим емисијама. То је једина кулинарска емисија која има ограничење за године, јер није примерена за све узрасте“.

да ми се није десило да одем тамо понекад, али после тога се сасвим глупо осећам. Та храна јесте брза и предодређена је да буде јефтина, што код нас није случај. За цену оброка у Меку може се отићи у ресторан и појести главно јело. Већина која одлази тамо су млади и родитељи би требало да се позабаве тиме и усмере децу, а не да увек буде за грицкање чипс и кока-кола.

Који су Ваши куварски изазови?

Могу да будем мање или више задовољан, али не постоји јело од којег сам одустао. Прављење сушија захтева много вештине која се учи годинама и веома је мукотрпан процес. Углавном га жене праве, иако су суши мајстори мушкарци. То је потпуно за женски сензибилитет, јер је пипав посао, тражи стрпљење и технику, а у томе су жене боље. Волео бих када бих то могао са лакоћом да радим.

Изјавили сте да је Ваш омиљени зачин цимет. Коју намирницу најчешће користите?

Дефинитивно је моја омиљена намирница сир. Ограничен сам са избором овде, качкаваљи су код

Гастрономад, свима који воле да омасте брк!

Осим емисије која се емитује сваке недеље на Првом програму РТС-а, Гладић је издао и свој кувар. „Има много рецепата и фотографија и веома је битно да рецепт има своју слику коначног производа јер се највише једе очима. Први тираж је продат, спрема се друго издање. Имали смо две опције – да то буде нешто јефтиног изгледа, квалитета, што ће се брзо продати, или да буде скупље и нешто чега се нећемо стидети и што ће се спорије продавати. Кувари се иначе купују за поклон, тако да сметрам да је друга варијанта много бољи избор“.

нас као од пластике, а остали су индустријски произведени, увезени и прескупии. Код нас је кило сира скупље од кила меса. Један који нисам дуго пробао, па ми је сад опсесија, јесте „калуђерова глава“. Занимљиво је како се сервира: то је тврди сир у колуту пречника 20 цм и фиксира се на посебном сталку за сечење. Постоји ножић којим се струже на танке листиће. Његов мирис је толико јак да, кад бисте га ухватили рукама, вукли бисте његову арому дуго, скоро је немогуће и опрати руке од њега.

Студентски доручак

Због напорног умног рада, студенти се морају пре свега здраво хранити. Гастрономад за доручак препоручује Студентски (шпански) омлет за 2 особе:

- 4 добро умућена јаја
- мало млека
- со, бибер
- пола паприке исецкане на коцкице
- шампињони исечени на комадиће
- мало сецканог першуна.

Шта Вас највише инспирише у кухињи?

Глад! ...И особа за коју спремам. Срећом, имам тај луксуз и могу тако да размишљам. Ако нађем

Емпанаде

Сабајоне

Суши

Лепи Брка у Јерусалиму

Лепи Брка у Израелу

Друга сезона је почела новим рецептима, различитим укусима и занимљивим причама.

„У Тел Авиву су нас одвели на приватну пијацу. На доковима су направили неку халу, где произвођачи продају само своје производе, углавном органске. Чак смо срели госпођу која је тамо рођена, али чији родитељи су из наших крајева. Она говори српски и послала ми је слике сарме коју прави тамо. Има много досељеника који доносе разноврсна јела и веома је шарено. Ишли смо и у једну арапску породицу, где у гаражи стоји плинска пећ и тамо пеку неки хлеб са луком, зачинима и обилно маслиновог уља. Жена је замесила тесто у великом лавору јер се то обично прави за целу породицу, па је од 7 кила брашна замесила огромну векну. Ситна је жена, али сама све ради“.

неки рецепт у часопису који ми је занимљив, мало променим нешто и то је то. Ретко правим исте ствари. Зато и не радим у ресторану. Често ми критикују емисију, највише због мојих импровизација јер, ако нема неке намирнице, ја је заменим нечим сличним што може да се купи код нас.

„Мислим да Срби лече депресију храном“

Које домаће или страно јело често спремате?

Од домаћих јела ретко шта правим, а од страних краљевску пилетину. Ситно сецкана кувана пилетина у сосу од печурака и павлаке. Она се служи у корпицама од лиснатог теста, и углавном се једе рукама. Увек је забавније кад се храна једе рукама, боља је атмосфера за столом. Волим „фингер фуд“ и кад свако узима шта му се допада.

IRANIANS CLAIM TO DOWN US DRONE

Iran's armed forces have shot down an unmanned US spy plane that violated its eastern borders, military sources say.

Iranian media reports said the drone - identified as a type RQ170 - suffered minimal damage and was now in the hands of the armed forces.

The Nato-led Isaf force in neighbouring Afghanistan says the US drone could be one that was lost over western Afghanistan last week.

Iran is locked in a dispute with the West over its nuclear programme.

The US and its allies believe the programme is aimed at developing nuclear weapons. Iran denies the accusations, saying it is entirely peaceful.

'Sensitive mission'

"The UAV [unmanned aerial vehicle] to which the Iranians are referring may be a US unarmed reconnaissance aircraft that had been flying a mission over western Afghanistan late last week. The operators of the UAV lost control of the aircraft and had been working to determine its status," Isaf said in a statement.

A US official has said Washington had no indication the drone in question had actually been shot down, Reuters reports.

Iran earlier said the country's military response to the airspace violation „will not be limited to Iran's borders any more", according to what one unnamed source told Iran's al-Alam TV.

The RQ170 Sentinel is a stealthy and highly capable unmanned aircraft. It is shaped like a large flying wing similar to the profile of the manned B2 stealth bomber.

Its shape and materials give it a low radar signature and it is clearly used for some of the most highly sensitive mission, says BBC defence and diplomatic correspondent Jonathan Marcus.

First spotted at Kandahar air base in Afghanistan in 2007, an RQ170 Sentinel was used by the Americans to provide real-time intelligence over Osama Bin Laden's compound in Abbottabad, Pakistan, both before and during the raid by US special forces earlier this year.

Iran said in July it had shot down a drone over the holy city of Qom, near its Fordu nuclear site.

Last January, it said it downed two „Western spy drones" in the Gulf, but produced no evidence to support the report.

Merkel seeks urgent action on debt crisis

Berlin (CNN) -- German Chancellor Angela Merkel highlighted Friday the need for fiscal union to resolve the debt crisis that threatens Europe's single currency, the euro, and the global economy.

"Fiscal union is the aim, one with real power. There is no other way," she said. „We are working for treaty change, we want to avoid a split between euro and non-euro countries."

During the speech to Germany's Bundestag, the country's national parliament, Merkel warned it will take a long time to resolve the financial crisis.

"The European debt crisis won't be over within a drum beat," she said.

European Union leaders have come under fire to address the debt crisis over concerns it could unravel the euro.

Merkel described it as a „crisis of trust," saying „politics has failed."

A split of the eurozone into members and nonmembers is not an option, according to Merkel.

Despite the long road ahead to find a solution, Merkel said she remains optimistic.

"The euro has proven to be successful. It is stable," she said.

However, she rejected „quick fixes" such as the use of Eurobonds.

"I cannot imagine a common liability for the debts of others," the chancellor said.

Instead, the eurozone needs effective budget integration to solve the crisis, according to Merkel.

Merkel compared the times ahead with a marathon. „Runners often say that a marathon gets especially hard after the 35th kilometer. But they also say the finish can be reached if one is aware of the task from the beginning on.

"Not the one who starts fastest is necessarily the most successful (runner)."

Преузето са сајма www.bbc.co.uk

SHOCK WIN IN SLOVENIA ELECTION, EARLY RESULTS SHOW

A new centre-left party headed by the mayor of Slovenia's capital, Ljubljana, appears to have won a surprise victory in parliamentary elections, exit polls and partial official results suggest.

Zoran Jankovic's Positive Slovenia has won 29.5% of the vote against 25.9% for ex-PM Janez Jansa, favourite to win.

Prime Minister Borut Pahor's party came third with just 10.3% of the votes.

His government lost a confidence vote in September over pension reforms prompting early polls.

It seems Mr Pahor is set to follow his counterparts in Greece, Italy, Spain, Ireland and Portugal as the latest eurozone leader to be ousted this year as a result of the debt crisis, says the BBC's Europe analyst Sam Wilson.

Mr Jankovic, 58, the former head of Slovenia's main supermarket chain Mercator, has been the capital's mayor since 2006 and was re-elected with 65% of the vote in 2010.

"The results show that citizens want a different state. They had Jansa and Pahor, now they want a democratic but efficient state," a jubilant Mr Jankovic told journalists at his campaign headquarters on Sunday night.

Mr Jansa, the leader of the conservative Slovenia Democratic Party (SDS), has conceded defeat and congratulated Mr Jankovic, reports say.

Slovenia's economy was booming under Mr Jansa's previous term as prime minister, from 2004-08, but recent years have seen government debt and deficit soar and its borrowing rates hit the 7% danger level.

The country's export-reliant economy has been hit hard by the global downturn.

Opinion polls had suggested Mr Jansa's SDS was the clear favourite over Mr Pahor's Social Democrats.

Преузето са сајта www.bbc.co.uk

ОСАМ ДАНА У КОЈИМА КЊИГЕ СПАЈАЈУ ЉУДЕ

„Ако су књиге мостови који спајају људе, онда је сајам место са хиљаду мостова од којих сваки води ка новој обали, новом сазнању и ка новом сусрету“ – овим речима отворен је Сајам књига.

Аутор: Милица Павловић

Знамо да смо у Београду. Наше су улице, аутомобили које смо оставили испред, наше су речи које се у гужви помаљају и највише је наших људи који долазе. Али знамо и да уласком у хале нашег сајма ступамо у окриље неке туђе државе. Прошле године смо се упознали са традицијом, књижевношћу и музиком Норвешке. Претпрошле, Грчка је била наш гост. И тако годинама уназад. Ове године, међутим, то није држава. „Португалски језик је наша домовина. Зар не разумете?“ – објашњава кроз осмех Марсела која се послом нашла у Србији. Португалка одлази чаврљајући са другарицом и, поглед који ју је испратио и недуго затим у гужви залутао, зауставио се на натпису који то разјашњава. „Uma lingua, muitas culturas“ пише. Један језик, многе културе.

Први пут се десило да титулу почасног госта нема једна земља, већ језик.

Иако овогодишњи извештаји утврђују мању посећеност него раније, идеја да ће овим халама у току осам дана проћи преко сто хиљада људи, сваким кораком постаје све мање страна. Пред улазом су гужве, хода се споро јер има много посетилаца, на најпосећенијим штандовима праве се редови да би се пришло књизи или каси. Јелена Јекић, студенткиња из Београда, каже да је на ове гужве већ навикла, да је оне чак и радују. „Чим се овде упутим, знам шта ме чека, али ја сам срећна што има посетилаца. То значи да нисмо толико неписмен и незаинтересован народ каквим нас често сматрају“, каже она. „А и како би гужва могла да ми смета, када је атмосфера изванредна“, додаје. И стварно, окружени штандовима 817 издавача из земље и иностранства, лако се примети да су људи заинтересовани и да дозвољавају да их књиге спајају, макар и у овако великој гужви.

Идући даље ка великом натпису, закорачићете на огромне новине. Баш тако. Може се рећи да је нешто попут дневног боравка овог сајма, са фотељама и столовима, смештено на огромним новинама. Са пода, око ногу и са зидова можете читати речи. Разумећете их само ако знате португалски.

Када се ту нађете, доспели сте на штанд почасног госта, на чијим се фотељама можете одморити или уживати у музичком програму, презентацијама књига, слушању поезије.

Гиљерми Сера, професор португалског у институту Камоеш, учествовао је на сајму у оквиру програма издавачке куће „Глосаријум“. Ова кућа превела је дело „Кућа снова“ Агошта Курија. „Он је један од најчитанијих писаца у Бразилу. Одржали смо и две презентације са њим о томе зашто он свет види као све луђи. Посетиоци су били заинтересовани и постављали су му много питања“ – каже Гил и додаје да се у данима одржавања сајма осећао као код куће.

Ипак, не сме се занемарити да, осим гостију са лузофоновог говорног подручја, и домаће издавачке куће обезбеђују богате програме – позивајући бројне наше и стране госте, међу којима су Светислав Басара, Трејси Шевалије и други...

Са једне од тих фотеља које су постављене на штанду почасног госта, док около и даље шушкају кесе, читају се рецензије и купују књиге, може се прочитати цитат: „Са мог језика види се море“. То је написао један велики писац португалског језика, а могао је бити и из Португала, Бразила, Анголе или неке од осталих пет земаља јер се из сваке од њих пише са погледом на море.

Са ове позиције лако се помисли да се море и одавде види – али једно другачије, море књига. И у њему много пливача који уживају.

ПЛАНЕТАРНО ПОПУЛАРНА ЖЕНА ИЗ КОМШИЛУКА

Аутор: Јелена Ђекић

Ненашминкана и још увек поспана од лета из Лондона, ауторка светских бестселера Трејси Шевалије стоји пред камерама и даје изјаве о Сајму књига у Београду, на ком је била почасни гост. Жури и на отварање књижаре, одушевљена што љубитељи књига не одустају од читања због економске кризе.

Многобројни читаоци спонтано формирају ред не би ли добили аутограм за њен најпознатији роман „Девојка са бисерном минђушом“. Трејси се стрпљиво потисује. Фотографише се са свима, иако је тог дана требало да буде једино на фотографијама са рођенданске прославе свог сина коју је пропустила зарад доласка у Београд.

Трејси каже да није очекивала толику популарност својих романа у Србији и признаје да о нашој земљи не зна много, осим да има дугу и компликовану историју.

„Нисам знала шта ме овде чека, с обзиром на то да британски медији нису били наклоњени Србији у поседњих десетак година“. У инат свим предрасудима, оставља поруку на свом Твитер профилу: „Полазим у Србију, а зашто да не? Тамо је сајам књига“.

У Енглеској се сајам књига организује само за издаваче и писце: „Сјајно је што ви имате манифестацију која може да окупи толико љубитеља књиге на једном месту“, прича Трејси, док је молим да се врати у прошлост и исприча шта ју је инспирисало да напише роман о девојци са слике чувеног холандског уметника.

Загонетак смешак

Бледа буцмаста девојчица која је детињство провела читајући и маштајући да једног дана постане библиотекарка, сматрала је да никада неће бити у стању да напише књигу, али је угледала на зиду сестрине собе репродукцију Вермерове слике и одмах отрчала да купи исту и за себе. Ту је пронашла инспирацију.

„Никад не знам где ћу пронаћи инспирацију, понекад је довољан само поглед на неку таписерију или слику да ме погоди, као што је био случај са „Девојком са бисерном минђушом“. Нисам ни сањала да ће књига постићи толики успех. Прича о платонској љубави између сликара и његове

Роман за Оскара

По њеном другом роману „Девојка са бисерном минђушом“, који је продат у више од четири милиона примерака, снимљен је истоимени филм са Скарлет Јохансон у главној улози, који је добио чак три номинације за Оскара.

слушкиње на први поглед не обећава баш много“, каже уз осмех.

Ослобађање од несигурности

Професори нису били изненађени, мада нису очекивали од ње да пише историјске романе.

„Недостатак самопуздања је ужасна ствар. Пре писања сам се бавила издаваштвом мислећи да нисам способна да будем писац. У младости сам историју сматрала досадном“, признаје Трејси. Радња свих мојих романа је смештена у прошлост јер сматрам да је узбудљивије и већи изазов писати о

животу какав је био некада, него о савременом добу. Такође, пишем углавном о женама јер ми је лакше да схватим њихов свет и начин размишљања. Уосталом, жене су толико дуго биле у сенци мушкараца, крајње је време да се и њима неко посвети“.

Филм и књига су као сестре или као црно и бело вино, слично, а различито, ипак – обоје су вина.

О писању

Пре него што се осами у својој башти како би писала, детаљно истражује период који је занима. „Када замишљам своје јунаке, волим да знам шта имају на себи, хоће ли девојка скинути рукавице када уђе у собу, шта ће вечерати, није ми битно ко је тада био министар и који су закони донети, већ свакодневни живот тадашњих људи“.

Одаје ми да још увек пише оловком: „Све што обришете на компјутеру, то бесповратно нестаје. На овај начин могу да бришем и преправљам свој рад без икаквих бојазни“.

Никада „енглеска ружа“

Трејси је рођена и одрасла у Охају у Америци, пре него што се због студија преселила у Енглеску на шест месеци, где још увек живи. Упркос

Трејси (Фото: Јелена Ђекић)

Најлепша торта

Ове године Трејси је освојила награду за најлепшу тарту на такмичењу организованом поводом венчања принца Вилијема и Кејт Мидлтон.

томе, каже да се у Енглеској још увек осећа као аутсајдер: „Требало ми је времена да схватим Енглезе и стекнем пријатеље међу њима, али то су ми сада пријатељи за цео живот“.

Бити славан, а нормалан

Трејси Шевалије се труди да искористи свој утицај у раду са организацијама које се баве за-

Истраживање укључује читање многих књига, али углавном почнем да пишем пре него што их све прочитам. На мојим полицама се још увек налазе књиге које су „недовршени домаћи задатак“. Ове године сам била члан жирија за доделу „Оринџ награде“ коју је добила Теа Обрхт за роман „Тигрова жена“ па ми је читање свих тих романа скратило време за сопствена истраживања.

Пре писања свог првог романа „Девичански плаво“, отпутовала је у Француску, тако је дочарала тамошњи амбијент. Узимала је и часове сликања и прављења таписерија за своје наредне романи „Девојка са бисерном минђушом“ и „Дама и једнорог“, а недавно је похађала курс ткања јер ће јунакиња њеног следећег романа бити – ткаља.

штитом животне средине. У марту је учествовала у хуманитарном маратону. Припреме су трајале месецима, а теже од јутарњег трчања и припрема јој је пало одрицање од колача на Божићној вечери. Једна од најпознатијих списатељица савременог доба истиче да ни писцима није лако да изборе са славом: „Чудно је када ме неко ко воли моје књиге заустави на улици, тешко је објаснити им да сам ја обична жена која живи нормалан живот као и сви остали“.

Најбитније је писати сваког дана, чак и када мислимо да немамо инспирацију. Инспиративна блокада је изговор за слабиће и мушкарце. Заиста, само сам мушке писце чуле да се жале на то – додаје Трејси и испија свој „ерл греј“ чај са млеком, полако и са уживањем, као што ми читамо њене књиге.

ОВО ЈЕ КУБА!

Култно место у ком су се окупљали музичари из света рок музике, претворило се у место кубанске културе.

Аутор: Тања Бескоровајни

Чувени Студентски културни центар је током новембра отворио своја врата за љубитеље карипског плеса који се плеше из срца. Први фестивал кубанског плеса и музике „*Havana en Belgrado*“, учинио је да Београд буде обојен бојама Кубе. Нашу престоницу посетио је чувени бенд „*Manolito y su Trabuko*“, као и врхунски плесачи и инструктори салсе попут Јоанис Тамаја, Алберта Валдеса, Јанет Фуентес и других.

Последњих година веома популарна, салса је освојила срца многих. Расте број оних који желе да науче плес који се родио на улицама Кубе. Заведени ритмом, дугогодишњи плесачи одлучили су да организују фестивал на ком ће се окупити љубитељи салсе и од мајстора учити тајне овог плеса. Фестивал „*Havana en Belgrado*“ почео је наступом кубанског бенда „*Manolito y su Trabuko*“ који је на турнеји по Европи. Један од музичара те групе Диас Касанова није крио одушевљење српском престоницом и публиком:

„Људи овде имају исту енергију као и у Хавани. Имамо исти позитиван став и људи овде заиста имају велико срце! Допала ми се публика и то како су сви људи опуштени, како се и мушкарци и жене забављају. Ово је Куба!“

Право време када неко жели да научи салсу не постоји, јер њу могу да плешу сви, свих узраста, рекао нам је Владимир Јестровић, инструктор у плесном клубу „Хавана“:

„Човек то треба да уради када осети да је спреман. Код нас плешу разни људи, свих узраста. Од пословних људи, који када заврше са радним временом дођу на час, преко средњошколаца, пензионера.“

Други дан су инострани плесачи и инструктори држали радионице на којима је могао да присуствује свако ко је желео да учи од мајстора. Корак по корак, свако је био ближи да постане салсеро – играч салсе коме она престаје да буде само плес, већ постаје стил живота.

Реч салса значи сос. Не постоји универзални рецепт за њега, стога не постоји ни изворни салса стил. Она дозвољава мешање, увођење нових

Дугогодишњи играчи школе плеса „Хавана“ су 2010. године својим наступом у Минхену у Немачкој надиграли екипу Венецуеле и освојили прво место на светском такмичењу у салси „*Cubatemucho*“.

плесних елемената који прате ритам и даје велику слободу плесачу да себе искаже на начин на који он то жели, сматра Бојан Ђумић, инструктор у „Хавани“:

„Док плешеш, можеш да будеш шта год пожелиш. Можеш да мењаш свој идентитет. У тим тренуцима кад си на подијуму, око тебе кружи енергија. Постојиш једино ти, тај плес и партнерка (ако плешеш са њом). Кроз салсу можеш да откријеш много тога о себи и другим људима.“

Сам крај фестивала симболично је обележен великом салса журком на којој су плесали сви – мање или више искусни салсероси.

У Београду постоји много плесних школа и све оне гаје традицију плесања различитих стилова салсе. Један од најраспрострањенијих стилова на Куби је тимба – улични плес који су Срби добро прихватили. Кубанци су Србима који плешу салсу дали надимак манана. Немогуће га је превести, али се њиме назива свако ко плеше зато што то истински воли.

Свако ко једном осети ритам Кубе, заувек наставља да плеше салсу. Организатори првог фестивала „*Havana en Belgrado*“, изразили су жељу да следеће године доведу још више иностраних инструктора и да подстакну цео Београд да заплеше.

ЖИВЕО ЖИВОТ ПЕТАР КРАЉ

Живео свој живот и још стотину других, јер тако глумци живе. Тако је једном у Нишу позајмио живот несрећног Толе Манојловића.

Аутор: Филип Мујковић, Студентски дневни лист Ниш

У позоришној сезони 1999/2000. на позив руководства Установе Дом културе у Нишу, Предраг Нешовић Неша формирао је редакцију Драмског програма и постао уредник – сарадник те редакције. Једна од активности било је покретање сцене ПОЗОРИШТЕ ЈЕДНОГ ГЛУМЦА. Сцена је отворена извођењем представе ПУТНИК Драгослава Михајловића у извођењу Данила Бате Стојковића на Светски дан позоришта (27. марта 1999). Друга премијера било је остварење ЖИВЕО ЖИВОТ ТОЛА МАНОЈЛОВИЋ по тексту Моме Димића у сјаном извођењу Петра Краља, 22. јуна 2000.

„Имао сам срећу да са тим великим уметником и великом човеком обавим преговоре од почетка до краја. У нашим разговорима главни именитељ било

О Толи

Светозар (Тола) рођен је као шесто дете у кући Манојловића, скоро пола века пре Краља. Током живота више је носио болничку пиџаму него своје народно одело. У три дана, написани су његови мемоари по којима је постао чувен у народу. Први пут је у животу ушао у позориште да би посматрао младог Краља и да би се заједно са њим поклонили публици. Доживео је аплауз какав многи глумци чекају цео живот играјући.

је позориште и позоришна представа, а не уговор о ауторском хонорару (што је данас најважније)», сећа се Неша сусрета са човеком о коме говори као о „господину глумцу”.

„Он је био одушевљен колико сам ја био упознат са извођењем једне од најдуговечнијих представа (Краљ је Тола играо од 1967. год), па је на хонорар и заборавио. Можда многи „уметници” неће веровати, он је у Ниш допутовао аутобусом, а тако се и вратио”.

У Сали је било места за 220 људи, а испред сале је било преко 500, па су многи морали да се врате. Они који су остали, заувек ће се сећати извођења којим их је почастио Краљ: „Сваки уздах, свака гримаса, сваки миг ока на његовом лицу се види. И све је то тачан одраз стања и преживљавања Толе (боље рећи Петра Краља), јер, то сам тада схватио, Петар није ушао у лик Толе, већ је Тола

ушао у биће Петра Краља. На крају аплауз, дуг, из срца присутних”.

Тада је Неша присуствовао нечему несвакидашњем: „По први пут сам доживео да глумац одговори на БИС. Морао је да их утиша и да на бис одрецитије (а није му било тешко) песму Лазе Костића „Међу јавом и мед сном”. И сад чујем како, док у муклој тишини публика стоји, он завршава:

*„Срце моје, срце кивно, убио те живи гром!
што се не даш мени живу међу јавом и мед сном.”*

А онда делиријум. Пролама се још већи аплауз. А онда следи прилажење публике и честитања.”

Презадовољани обављеним послом, Неша и глумац Народног позоришта у Нишу Драган Жикић, наставили су дружење са „његовим височанством глумцем” у нишкој Авлији: „Текли су разговори о разним темама, све озбиљним и горућим. О свему смо могли да разговарамо и да будемо прихваћени од таквог уметника и човека. Одвезли смо га до аутобуске станице, отпустили и растали се уз срдчан стисак руке”.

„Штета што овај велики глумац није играо на сцени Народног позоришта у Нишу. Та могућност више не постоји, јер ових дана суочени смо са неминовношћу да је отишао са позоришне и животне сцене Петар Краљ. Губитак ненадокнадив за позориште”.

Ко су били Краљ и Тола пре него што су постап иста особа на сцени?

Краљ је био мало старији од земље која више не постоји, а у којој краљеви нису били добродошли, посебно они који се зову Петар. Рођен је 1941. године

у Загребу. Ипак, и у таквој земљи, Петар је успео да се постави као краљ, неопходан и незаобилазан. По завршеној Академији за позориште, филм, радио и телевизију у Београду, глумио је на сценама београдских позоришта, највише „Атељеа 212” и Народног позоришта, а од 1979. године одлази у слободне уметнике. Са успехом је тумачио разноврстан репертоар, од класика до модерних дела, испољивши fino осећање стила, сценску маштовитост и смисао за духовито, готово карикатурално карактерисање ликова. Посебно су запажене његове креације Максима Црнојевића (Л. Костић), Хамлета (В. Шекспир), Ујка Вање (А. П. Чехов) и др. У каријери је остварио више од 200 улога које је играо преко 3000 пута. Шекспирову „позорницу будала” напустио је 10. новембра 2011. године у 71. години живота. Породици је оставио успомене, онима коју су га гледали на сцени - сећања, а будућим генерацијама бројне филмске и телевизијске улоге.

Како су ме украли Немци

Необичан домаћи филм

Критичар: Растко Симић

Режија: Милош Радивојевић

Улоге: Јелена Ђокић, Даглас Хеншл, Светозар Цветковић, Дара Џокић, Миодраг Крстовић, Војислав Брајовић, Гордан Кичић

Много труда је уложено да овај филм не буде типично српски и, док је та арома донекле изостављена, пати од неких несвакидашњих мана.

Прича је инспирисана режисеровим животом – његовим детињством у турбулентној 1943, за време немачке окупације. Светозар Цветковић тумачи лик наратора Алекса, неоствареног аутора који се давно посвађао са људским друштвом. Сестра покојне проститутке са којом је некада био у вези му изненада доводи дете које може бити његово. Осећајући се као да је неспособан да воли, Алекс креће на пут ка најближем сиротишту, причајући успут девојци о свом детињству.

У не нарочито идиличном селу у коме је рођен, његова мајка Јелена (Јелена Ђокић) ватрено проповеда реч комунизма, бавећи се више политиком него браком и родитељством. Млади Алекс је запостављен, а живот у сред сукоба тежак. Алексово сиво детињство постаје живље када им се у породичну кућу усели немачки официр (Даглас Хеншл).

Иако је режисер учинио све да убеди гледаоце да је филм о Алексу, у ствари је о његовој мајци. Не само да је глума остарелог Алекса/Цветковића у овом остварењу инфериорна глуми Алексове мајке Јелене (Цветковићеве супруге у стварном свету), већ је њен лик и далеко заступљенији, интересантнији и уверљивији. Срж ове драме је у њеном раскршћу између мајчинства, комунизма и секси стереотипног Немца Вернера. Стереотипни Немац се добро снашао, додуше, с обзиром на то да је глумац Шкот који уопште није говорио немачки.

У најмању руку је дискутабилно зашто је за улогу изабран страни глумац који чак и не говори одговарајући језик, али то је најмањи пропуст, јер је макар егзотично.

Осим свих локалних награда које је освојио, „Како су ме украли Немци“ би требало да добије некакво светско признање за скокове у квалитету. Почетак филма је болно лоше снимљен и одглумљен и стварно је мистерија како уопште није исечен. После тог увредљиво некавалитетног почетка, скоро све се некако доведе у ред (отприлике кад почну флешбекови о Алексовој младости). Глума је

одједном пристојна, камера се од трапаве претвори у одличну, а чак и заплет постао не интересантнији од предвидиве приче о Алексовом животу под старе дане.

Атмосфера сеоског живота између три ватре, Јеленин живот у отпорашком подземљу и културни шок нациофицира у српском домаћинству су врло допадљива подлога за однос Алекса и Вернера. Иако је, као што је поменуто, лик Вернера ходајући стереотип, а прекид антагонизације Немаца у Другом светском рату више тренд него искрена појава, све то добија неки симпатичан мелодраматични тон и на тренутке буде јасно зашто је непријатељ ближи од пријатеља.

Вероватно најбизарнији елемент овог филма је начин на који су дијалози и нарација изведени. Скоро свака реченица, на немачком, енглеском или српском, звучи дуго и поетично, као да није писана за филмски сценарио већ за прозу. Тешко је описати ово као грешку с обзиром на дуго искуство режисера, али није увек довољно вешто изведено да прође као иновативни стил. Коришћење немачке поезије за ескалацију драматичности је урађено с укусом, иако је идеја помало излизана.

Поред тога, повремено се стиче утисак као да је филм писан на енглеском, па онда помало недоследно преведен на српски. Неке реченице су трапаве и писане као да су конструисане на енглеском, и то на нашем језику звучи заиста невешто. Врло је забавно што се у српском филму српски најслабије говори.

А тај проблем никако не може да се занемари с обзиром на зидове текста које ликови декламују. Можда је требало да се остави мало више места за квалитетну позадинску музику.

Повремени хумор у овом иначе меланхоличном филму је неочекивано квалитетан. Да ли ће од гледаоца извући и неку нежнију емоцију зависи у великој мери од стрпљења које ће уложити, како за дужину филма тако и за његове трапавости.

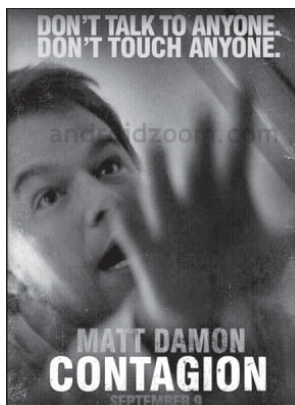
ЗАРАЗА (Contagion)

Милица Пајућ

Режија: Стивен Содерберг

Глумци: Гвинет Палтроу, Тјен Ју Чуј, Џоузи Хо, Дарија Строкоуз, Мет Дејмон, Моник Габријела Карнен, Грифин Кејн, Јошиаки Кобајаши, Лоренс Фишбурн, Џон Хокс, Џуд Ло, Тери Мекевој, Сју Редман, Тери Кембел, Стеф Товар

Ова драма прати судбину обичних људи које је задесио смртоносни вирус. Он се шири великом брзином, а за њега нема лека. Иако се не зна порекло вируса, прва жртва је уочена у Хонг Конгу. Следећи градови које епидемија погађа су Минеаполис, затим Лондон, Токио... Медицинска заједница у целом свету покушава да пронађе лек и насталу панику држи под контролом. Осим трагичне судбине људи који су заражени, филм описује себичност и самољубље оних који одоле зарази и, уместо да помогну оболелима, гледају своје интересе и не базирају се на друге. Медицинске сестре одбијају да лече болеснике, а људи беже од оболелих. Режисер нам приказује немоћ човека против природе, као и разне облике ирационалног понашања људи у паници када се у њима пробуди нагон за преживљавањем. Ово најновије остварење Стивена Содерберга је у Америци био најгледанији филм протеклих месеци. Разлог томе је квалитетна глумачка екипа, добро написан сценарио и динамичан развој догађаја који гледаоцу држи пажњу од почетка до краја филма. Музика у филму повећава напетост и динамику. После гледања овог филма поставља се питање да ли он осликава фикцију или нашу будућност...

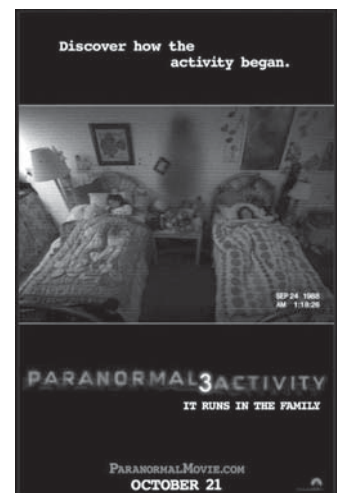
Паранормална активност 3 (Paranormal activity 3)

Милица Пајућ

Режија: Хенри Џуст, Еријел Шулман

Улоге: Кејти Федерстон, Спраг Грејден, Лорен Битнер, Кристофер Николас Смит, Марк Фридрихс

Ове јесени је у наше биоскопе стигао и последњи део трилогије „Паранормална активност“, која је свима привукла пажњу својом виралном кампањом. Радња филма се одиграва 1988. године у кући једне породице у којој живи Џули са своје две ћерке Кристи и Кејти (протагонисткиње претходних делова филма) и њен дечко Денис. Приметивши да се чудне ствари дешавају у кући, Денис одлучује да постави камере, како би оне то забележиле и тиме разјасниле чудна дешавања. Режисери су били веома домишљати јер су, како би намамили публику, испричали ову страшну породичну причу унатраг. Тако да овај последњи део иде још дубље у прошлост и кроз детинство Кристи и Кејти представља објашњење првог и другог дела. Сценариста је поново успео да нам причу пласира кроз један свакодневни, опуштен стил, како би сцене страха биле још ефектније. Управо због тога филм и постиже толики успех, јер су те сцене хорора унете у један реалан приказ породичног живота. Шкрипа врата, покретање предмета, сенке и кораци које се необјашњиво појављују по кући, чудни знакови исписани по зидовима су само неке од језивих сцена које се провлаче кроз филм, како би у последњих десет минута филма кулминирале. Ефекат изненађења и непредвидивости застрашујућих сцена доминира. Филм захтева мало већу концентрацију при гледању, јер поенту свих ових догађаја можемо наћи тек обраћајући пажњу на обичне разговоре које воде чланови породице током филма. Музичке позадине у филму нема, што је још један од начина режисера да публику убеди у реалност ове приче. Глумачка екипа је добро урадила посао. Квалитет овог филма лежи у томе што се, осим доброг застрашивања, гледаоцу нуди иза тога и добра прича. Ако сте љубитељ хорора и трилера, ово је филм за вас.

Честице брзају у Церну

ДА ЛИ СЕ АЈНШТАЈН ЗЕЗНУО?

Експеримент у Церну доводи у питање Ајнштајнову теорију релативитета. Шта то значи за нас не-физичаре?

Приредила: Драгана Миловановић

Замислите да вам неко приђе и каже да је могуће кретати се уназад кроз време и да, ако се довољно брзо крећете, можете постати негативно широки. Зваћете чике у белом, зар не? Сви физичари би урадили исто јер би то значило да Ајнштајнова теорија релативитета више не стоји, не би се чак ни увредили, јер та теорија је један од темеља модерне физике.

Међутим, путовање честица званих неутрини подигло је обрве научника у Церну. Шта се догодило? Неутрини су пуштени из Швајцарске и прешли 730 километара до италијанског града Гран Сасо 60 наносекунди брже од светлости. Оно што је проблем је што је тата модерне физике Алберт Ајнштајн рекао да ништа осим светлости не може да се креће брзином светлости. То је битно због тога што, према теорији релативитета, док се приближавате брзини светлости, време успорава и постајете тежи. Ако се крећете брзином већом од брзине светлости, дешава се немогуће: време иде уназад, лакши сте ни од чега и имате негативну ширину. Пошто је све ово бесмислено, Ајнштајн је закључио да се нико и ништа не може кретати брже од светлости. Скептични научници у Церну су свесни могућности грешке и да детаљи као нпр. недовољно прецизни инструменти могу да замагле истину, али тврде да њихова мерења имају висок степен статистичке тачности. Оно у шта се сад узда модерна физика су нови експерименти и провере других истраживача. Нико још увек не организује ритуално спаљивање уџбеника. Наука је нарочито захвална област управо због тога што се ништа не прихвата као истина док се више пута не провери,

Шта је ЦЕРН?

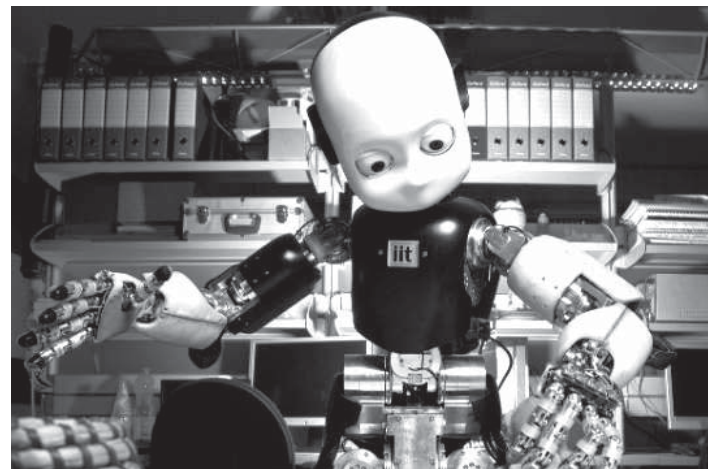
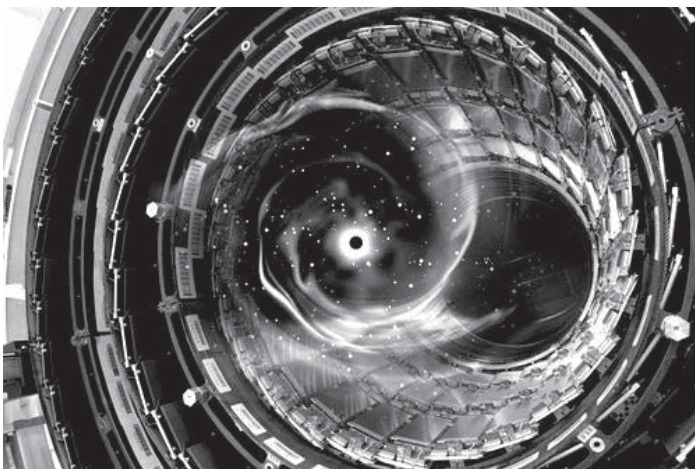
Европски савет за нуклеарно истраживање (франц. Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire) настао је 1952. године са циљем да повеже нуклеарне физичаре широм Европе. Обавезали су се да ће објављивати резултате својих теоријских и експерименталних истраживања, али такође и да се неће бавити наоружањем. Године 1954. организација је променила званично име у Европска организација за нуклеарно истраживање, али акроним ЦЕРН је остао у употреби.

ЦЕРН воде 20 европских држава чланица, али сарађује се са земљама широм света, укључујући и Србију.

а и тад има места да се мало пољуљају прашњави темељи, да се не убуђају од предугог стајања.

Дакле, физичари можда пронађу потпуно нову занимацију, а шта осталима значи ова теорија? Ако је Ајнштајн погрешио, мења се цело схватање космоса, Великог праска и црних рупа. Све знање о нуклеарној енергији се доводи у питање. Такође, време како га данас разумемо нема смисла, зато што се честице брже од светлости крећу уназад кроз време. То значи да не постоје узрок и последица. Адам Фрост, астрофизичар, описао је то као бити упуцан пре него што је пиштољ опалио.

Судећи према претходним покушајима да се обори Ајнштајнова теорија, ово је вероватно лажна узбуна. Али ако није, коначно имамо изговор што смо заборавили све што смо учили из физике у средњој школи.

БИОХЕМИЈСКИ РАТ ПРОТИВ ЗУЈЕЊИХ НАПАСТИ

Британска биотехнолошка компанија Окситек (Oxitec) пронашла је начин да измени гене комараца тако да се самоуништавају, на забринутост научног света

Аутор: Растко Симић

(Припремљено са сајта Њујорк Тајмса)

Научници су недавно објавили успех на пољу борбе с комарцима – први талас генетски измењених комараца пуштен је у природу. Ови комарци носе ген који ће пореметити развој њиховог потомства и истребити их пре него што достигну зрелост.

Иако ово истраживање обећава нову еру без уједа и, битније, болести које комарци преносе, постоји забринутост јер се генетски модификовани инсекти не могу похватати и контролисати кад се једном пуне у природу.

„То је далеко мање штетно за околину од прскања инсектицидом“, каже Колин Фицсимонс из Флорида Киз центра за контролу комараца.

Ипак, критичари овог истраживања тврде да је пренагљено и да није довољно тестирано, као и да јавност није консултована.

„Чак иако не буде штете, ово ће угрозити кредибилитет и легитимност истраживачке фирме“,

каже Лоренц О. Гостин, професор међународног здравственог права на Универзитету Џорџтаун.

Но у Окситеку тврде да се сличан метод, тачније пуштање великог броја стерилних инсеката у животну средину здравих, не би ли се популација смањила, практикује већ годинама, иако није коришћен на комарцима.

Радијација којом су се други инсекти стерилисали сувише штети комарцима, те нису конкуренција у парењу за своје здравије рођаке. Али Окситек је нашао начин да генетски испрограмира комарце тако да угину чим сазру, сем ако се не заштите антибиотицима. Овако се у лабораторијама одгаји неколико генерација, које се одржавају живим уз помоћ антибиотика. Касније, оне се пуне у природу где парењем са здравим јединкама технички истребљују целу следећу генерацију.

Др Алфи је рекао да је процедура потпуно безбедна за људе, зато што се врши само на мужјацима комараца, који иначе не уједају.

„Не једете инсекте“, одговара Др Џејмс из Фондације за Национални институт здравства на бриге о могућим нуспојавама, додајући да „се све ово ради са добрим циљем“.

ВЛАДИМИР ВАЊА ГРБИЋ – НАЈБОЉИ МЕЂУ НАЈБОЉИМА

Аутори: Марија Сретеновић и Ана Вранеш

Био је најбољи одбојкаш Европе у избору Европске одбојкашке конфедерације. Два пута најбољи спортиста наше земље по оцени Олимпијског комитета, власник златне значке спорта данас врши функцију потпредседника Одбојкашког савеза Србије, а члан је и Комисије за развој одбојке Светске одбојкашке федерације. Ове године је постао и део Куће славних. Укратко – најбољи од најбољих.

У октобру сте сазнали да ћете бити први србин који је примљен у Кућу славних у америчком граду Холиоку. Како сте се осетили када Вам је то признање уручено?

Кућу славних нисам замишљао ни у најлуђим сновима. Било је тешко наћи речи које бих рекао када сам примао признање, иако сам ја човек који увек зна шта да каже. Много ми значи што су најбољи од најбољих рекли за мене, да сам то заслужио. Самим тим чињеница да се улази у кућу Вилијама Моргана, који је изумео одбојку као спорт, где ме је представио и увео у свечану салу отац модерне одбојкашке игре Даг Бил, то је нешто што ће заиста у мени оставити успомену до краја живота. И не само мени, него пре свега и српском спорту. Ово није само мој успех, него и одбојкашки, и свих оних са којима сам током каријере сарађивао. То је признање нашој држави и српском спорту.

Током каријере освојили сте тринаест медаља и сваку сте прослављали другачије. На који начин се сада присећате одличја која сте освојили са репрезентацијом?

Увек се може боље и више. И када је злато, можда је могло да буде уверљивије, али то је поглед некога ко ће да буде критичан у негативном смислу. Оно што се постигне – то је резултат рада. Некада он није правичан, али је реалан. Са тих тринаест медаља сам презадовољан, не само зато што су биле у континуитету, него и зато што су освојене са репрезентацијом.

Свој успех сте увек приписивали и Вашим саиграчима. Самим тим се никада нисте одвајали од колектива, чему то дугујемо?

Одбојка је колективни спорт. Ми никада нисмо играли одбојку због себе. И када смо играли за репрезентацију, ми смо увек играли за своју екипу, свој народ и за своју земљу. То је осећање које имате или немате, не можете то објаснити. Тако је исто и са одбојком, ми смо увек играли за све и тако представљали своју земљу.

„Рад је 100%, таленат је оно што преостаје и разликује врхунске виртуозе“

Ваш отац је такође прослављени одбојкаш. На који начин Вас је увео у свет овог спорта?

Он нас је са собом водио у салу још док сам ја имао пет година, тако да смо стално били уз одбојку. Тренирао сам ја и друге спортове, али ми је отац када сам имао 15 година рекао: „Можеш да играш шта год хоћеш, али ћеш играти одбојку“ – не зато

Вањина суштина

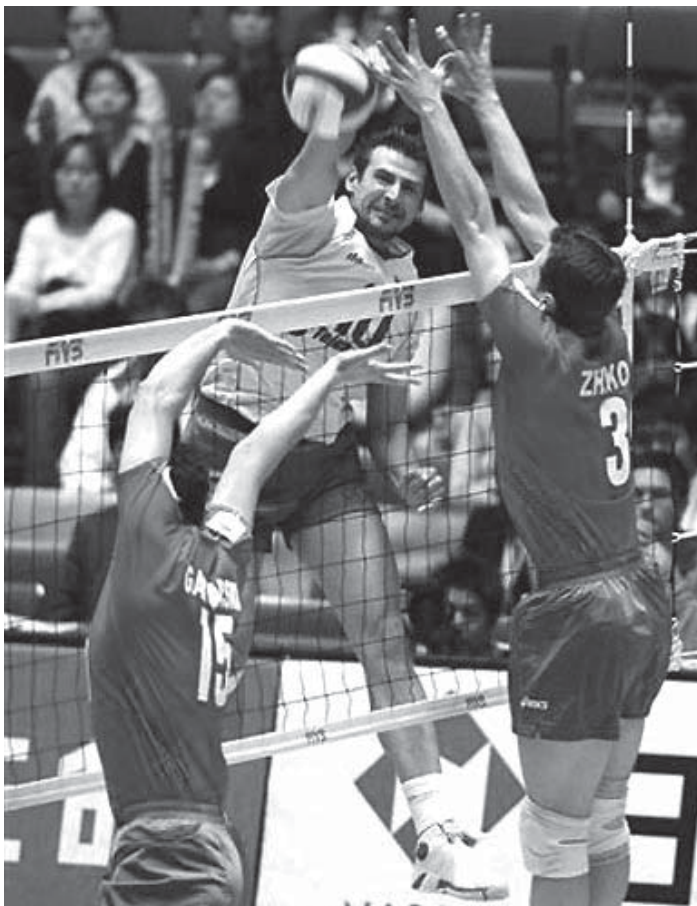
Да бројна одличја и медаље нису дошле без претходног труда и одрицања видимо кроз целу каријеру Владимира Грбића. Уз помоћ родитеља испратио је свој циљ и остао чврсто на земљи. „Рад је 100%, таленат је оно што преостаје и разликује врхунске виртуозе. Основни принципи трајног успеха су: остати свој по сваку цену, не фолирати се или не понети се у добру, а не пасти у злу“.

што није дозвољавао да тренирамо друге спортове, већ је знао да смо брат и ја рођени за одбојку. Када већ од малих ногу схватите да осећате и можете нешто више, онда вас то стимулише за цео живот. Целог живота сам се трудио да будем бољи и надмашим самог себе. То ми је увек помагало да идем напред.

Вратимо се Вашим одбојкашким почецима. Како су они изгледали?

Почео сам да тренирам са 14 година. Од шест изјутра, скоро сваки дан, три пута недељно, путовао сам из Клека у Зрењанин, а увече бих настављао са тренингом. Спавао

„Не размишљај о томе шта ће теби да се деси, лопта мора да се спаси“

сам врло мало. Било је тешко, јер замислите само како је зими када пада ледена киша, а ви морате да стојите на станици јер аутобус касни. Дођете у халу која је неописиво хладна, постављате мрежу, износите лопте, све спремите и тренирате. Онда почне да вам се бели и мути пред очима, врти вам се у глави, јер ваше тело једноставно није спремно на такав напор, од раног јутра. Али ако немате идеју о томе ко желите да будете, онда брзо одустанете. Зато све оно што остварите тешком муком цените више, јер сте се посветили томе 100 посто, јер сте дали све од себе. Када нешто лако остварите, нећете то ни ценити.

Често се препричава ситуација када сте у финалу на Олимпијади, у каскадерској акцији, прескочили рекламе да бисте вратили лопту у терен, вратили се на место и наставили да играте као да се ништа није десило. Како сте дошли на ту идеју у тако пресудном тренутку?

Нећу да кажем да сам те ствари тренирао, али мислим да је то плод онога што је био пре свега мој приступ, онога што ме отац учио од малих ногу. Не размишљај о томе шта ће теби да се деси, лопта мора да се спаси. Да ли ћеш се ударити, да ли ћеш улетети у рекламу, ударити о зид, то је небитно, битно је да вратиш лопту и да твоја екипа сачува, спаси, освоји поен. То је оно што се од тебе очекује. То су неке ствари које, када вам се поставе од малих ногу, почнете да их прихватате и примењујете. Мене је отац као клинца поставио на линију одбојкашког терена и рекао: „Преко ове линије ради се са 100%, јер преко ове линије могу да пређу само витезови. Треба да будеш достојанствен и вредан да постанеш витез, да би прешао линију. Јер ако ниси, немој ни да је прелазаш.“ Ако имате такав приступ од малих ногу, онда сте већ успели.

Били сте и остали миљеник публике. За Вас су говорили да, када играте, утакмица је увек атрактивна за гледање. Колико сте свесни свега што сте учинили за српску одбојку?

Мени је играње за репрезентацију било нешто посебно. Да ли сам могао да играм још? Вероватно сам могао, али не онако како сам ја очекивао од себе да играм. Биолошки сат куца за све и ја бих дао све своје преостале године живота да могу да одиграм још пет година за репрезентацију. То једноставно не може. И сматрао сам, без обзира на то колико болно било, да је много боље да оставим простор неким новим клинцима које

ћу подржати да nastave тамо где сам ја стао. Ја сам рекао Никићу када је узимао мој дрес: „Ово није само обичан број, ово није само обичан дрес,

ово је симбол, буди свестан тога сваки пут када га обучеш“. Када сам излазио на терен, давао сам и показивао све своје емоције које сам имао, нисам глумио, доживљавао сам и то је оно што је резултирало тиме да су људи добили чисту емоцију на терену.

Породица, одбојка и риболов су три ствари које Вас покрећу. На који начин црпите енергију од сваке од њих?

Породица је нешто што не треба ни објашњавати јер, ако вам је мило да се без обзира на сваки проблем који имате вратите кући, да вам је она душевна храна, онда можете да кажете да сте срећан човек. Одбојка ме је поставила и створила оваквог какав сам, научила ме је основним животним принципима. Уз одбојку сам одрастао, sazрео. Са друге стране, риболов ми је помогао као вентил, који ми је био потребан да напуним батерије за најзахтевније напоре, пре свега емотивне, јер сам се током репрезентативне сезоне страховито исцрпљивао.

Играчи се у колективним спортовима често понашају као индивидуе. Шта је узрок томе?

Код нас је индивидуализам проклетство колективног спорта. А опет, ми смо у колективним спортовима најбољи на свету, што је апсурдно. Играчи су појединци који се зарад заједничке идеје морају подвргнути ономе што је заједничко екипи

и једино тако могу да успеју. И наша генерација је била скуп појединаца који, иако нису проводили време заједно ван терена, пијући кафе, излазећи, на терену су функционисали као једно. То је уствари колективни дух. Данас се време променило, клинци су другачији, самим тим и њихови приступи бављењу спортом су другачији.

Одбојкашки су ове године постигли велики успех, постали су прваци Европе. Међутим, сведоци смо да када год изгубе неку утакмицу, сви стари успеси им се бришу. Због чега се јавља такав став?

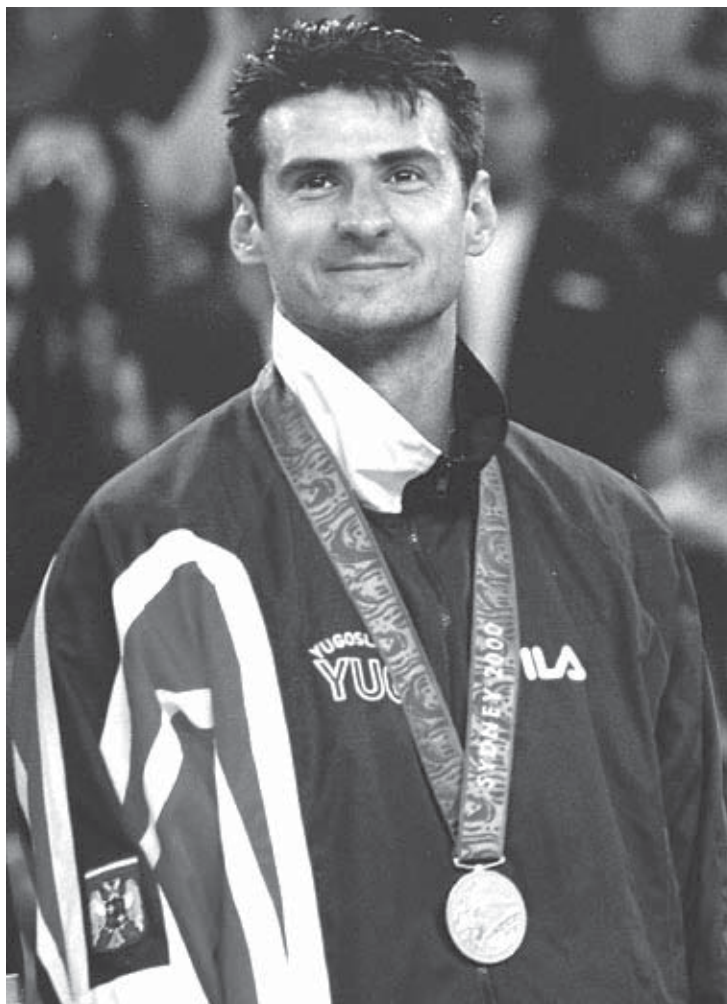
Њих нико није испратио на европско првенство, ниподаштавали су их, критиковали, без права и покрића. Али они су успели без обзира на све да покажу свима да могу и да желе. И то је њихова победа над свим осталима који су их критиковали. Нико од оних који су били пре њих и који су се борили их није критиковао, јер знамо колико је потребно и колико је тешко постићи такав успех. Ја ћу их први увек подржавати, јер сам на њих поносан као на своју децу. То су моји одбојкаши. Они су имали ону жељу коју сам ја увек хтео да усадим у њих и то је оно што је најбитније. Оно што смо ми радили имало је ефекта.

„Сине, свака ти част“

У Зрењанину на школској олимпијади освојио је друго место. Тада је први пут осетио сласт успеха. „Тада ми је отац први пут одао признање од када сам се родио. Он ми је био суперхерој и идол у сваком смислу те речи. Добити признање од некога као што је он било је равно бајци. Пошто је финале било ујутру, када се све завршило, узео сам медаљу и поново отишао на терен. Узео сам лопту јер сам хтео да наставим да играм, нисам хтео да се тај дан икада заврши. Сећам се да ту ноћ нисам могао да спавам. И то је утакмица које се често сећам. А његовог признања ћу се сећати целог живота“.

Шта очекујете од садашње репрезентације на даљим такмичењима?

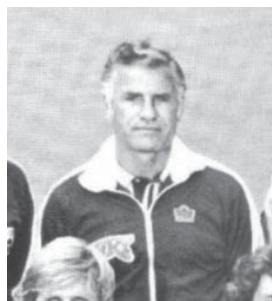
Једина ствар коју очекујем јесте да играју и да желе да играју онако као што су играли на Европском првенству. Јер то је уствари оно што мене чини поносним и чини ми велику част да сам био део једне праве велике приче.

МАРКО ВАЛОК – Други најбољи стрелац у историји ФК Партизан

Аутор: Саша Грујовић

Манифестације попут Олимпијаде трећег доба заступују велико признање. Ово је дивна прилика за старије људе да се друже и учествују у разним спортским активностима. Мислим да ниједно наредно дружење неће проћи без мог присуства – каже Марко Валок, директор фудбалске ветеранске репрезентације Србије.

Овогодишња Олимпијада трећег доба је била прилика да ветеранска репрезентација Србије у фудбалу посети такмичаре у Сокобањи. Почасни гост је био Марко Валок, директор репрезентације који је током каријере одиграо 470 утакмица и постигао 411 голова. Други најбољи стрелац у историји ФК Партизан говори за Политиколог.

ПАРТИЗАН – ЈНА, ЈНА – ПАРТИЗАН

Када је 1947. године дошао у Партизан, имао је чин поручника Југословенске народне армије. Само захваљујући упорности и љубави према фудбалу је, како каже, успео да се наметне и дванаест година проведе у Партизану. Била је то генерација државних репрезентативаца Бобека, Атанацковића, Шоштарића, Брозовића и других:

„Ми смо у послератном периоду били аматери. За освојену титулу смо добијали књигу „Како се калио челик“, данас је то друга прича. Када су после неког времена стигли уговори, ми смо били у чуду, јер нам то није било потребно да играмо за клуб који волимо. Данас је другачије, велики новац се добија за сваки успех.“

Био је то период спортског заноса, доказивања љубави према спорту:

„Стадиони су били пуни, некада и претрпани, па је ограда рушена, а навијачи су седели на атлетској стази. Људи су са уживањем долазили на фудбалске утакмице. Било је периода

ПРВИ ПУТ НА ОЛИМПИЈАДИ

Валок је фудбал почео да игра у ЈНА-а, у Партизан је прешао 1946. године. Своју прву прволигашку утакмицу је имао у сезони 1947/48, када је са Партизаном освојио треће место на табели. На голгетерској листи Партизана свих времена је други, иза Бобека. Марко Валок је ове године први пут посетио Олимпијаду и Сокобању: „Ово је моје прво присуство на Олимпијади трећег доба и мислим да ова манифестација заслужује велико признање. Требало би да се ова манифестација настави јер је ово дивна прилика за старије људе да се друже и да учествују у разним спортским активностима. Мислим да ниједно наредно дружење неће проћи без мог присуства.“

када су нам обезбедили само појачану исхрану. Жеља да се квалитет игре подигне на највиши ниво и публици прикаже врхунски резултат у одређеном спорту је оно што мора да буде стална, и пропратна појава сваке спортске активности. Увек би требало да постоје амбиције за нове резултате и нове рекорде.“

ПОМАЛО ЗВЕЗДАШ

Занимљиво је да је као фудбалер Марко одиграо и неколико мечева у дресу Црвене Звезде, највећег ривала Партизана. „Својевремено сам ишао на турнеју са Црвеном звездом против најјачих тимова Јужне америке. Звезда је хтела да има појачање и мене су позвали као центарфора да пођем са њима. Било је то добро дружење. То је пример како два велика ривала на спортском пољу могу да се друже и буду велики пријатељи ван терена, а притом да се уважавају.“

Када је сазнао да ће се изводити пенали, Марко Валок је одмах прихватио спортски изазов. Истиче да ће пенале шутирати чак и ако не нађе патике јер је, без обзира на врсту спорта, такмичења и противника, најважније учествовати.

ДАНИЛО ГРУЈИЋ – Нишлија у фудбалској елити

Некада славни Реал са Нишаве, данас Данило Грујић, два су достојна представника Ниша у Европи. Оно што је некада за Ниш био Раднички, на европској фудбалској сцени, данас је то једини интернационални судија на Фифиној листи.

Аутор: Кристина Крстић, Студентски Дневни Лист, Ниш

Фудбал је заволео од малена. Прошао је фудбалску школу Радничког, играо за прве тимове пионира и кадета. Међутим, за разлику од својих вршњака који су наставили да трче за лоптом, популарни Груја се интересовао за правила фудбалске игре. Тада је и решио да се окуша у послу фудбалског судије. Знање је стицао од најбољих, бивших судија, а сада савезних инструктора Сретена Будаковића и Горана Николића. Давне 1996. године је одсудио прву утакмицу на нишкој општинској лиги. У не тако лаким условима за суђење, какви су свакако у нижим лигама, Данило ни у једном тренутку није желео да одустане.

„Не, напротив, како пролазе године жеља за суђењем је већа, то је нешто што ти уђе у крв. Желиш да постанеш велики, изађеш на терен, даш све од себе и покажеш како се примењују правила фудбалске игре.“

За само неколико година је прошао зонски и српсколигашки ранг такмичења, у Првој лиги се задржао од 2005. до 2009. године. Данас, Данило се налази у Елитној групи судија Јелен Супер лиге. Указано поверење водећих људи судијске организације оправдавао је својим беспрекорно праведним суђењем.

Свакодневни тренинзи, стални напредак у суђењу, залагање, осећај за пун развој игре, непоколебљивост, храброст и пре свега поштен однос према спорту, довели су Данила до звања судије прве категорије, а касније и интернационалца.

О његовим квалитетима најбоље говори чињеница да је један од ретких судија, коме је један клуб (Војводина) јавно упутио извињење после првобитних критика на рачун његовог суђења. Личну сатисфакцију доживео је оног тренутка кад је добио прилику да као судија преставља свој град и државу на међународној сцени. Први пут је „изашао у Европу“ на утакмицама Украјина – Француска (квалификације за ЕП У20) и Ливерпул – Спарта Праг

(1/16 финала Лиге Европе), када је на чувеном стадиону Енфилд роуд био је четврти судија у тиму Милорада Мажића. Међутим његове абмиције много су веће.

„Највећа жеља ми је да судим финале Светског првенства и Лиге Шампиона.“

Једини је судија из Србије који је био учесник УЕФА ЦОРЕ курса, чији је циљ подизање судијских стандарда и припрема младих и перспективних судија за излазак на међународну сцену.

Циљ суђења, каже, не сме да буде финансијске природе и сматра да новац не сме да буде примарни циљ у овом послу.

Доказ да можете бити успешни на свим пољима је управо Данило. Овај тридесетогодишњак није успешан само у фудбалу, већ и на приватном и пословном пољу.

„Осим свакодневних обавеза на факултету и учења, увек сам налазио време за тренинг. Успео сам да остварим своје циљеве, постао сам интернационалац и завршио Правни факултет. Тренутно радим у Министарству унутрашњих послова као инспектор. У срећном сам браку са Алидом, са којом имам предивну девојчицу Петру и са којом очекујем још једно дете.“

Нишки спорт свакако има чиме да се поноси. А млади људи који до сада можда нису имали узоре у животу, могу се угледати на Данила Грујића, сигурно неће погрешити.

САДРЖАЈ

ПОЛИТИКОЛОГ

ПОЛИТИЧКЕ СТРАНЕ

Политиколозима није место у политици	1
Лево-Десна Србија	3
Жене у Народној скупштини	6

СТУДЕНТСКИ СЕРВИС

Циркус, револуција или нешто треће?	9
О чему смем да пишем?	11
Пеђа – чувар, друг и „девојка“ за све	13

СТРЕС КЛИПИНГ

ИЗА ЗАВЕСЕ

Страна Фејсбука с којом корисници нису имали прилике да се упознају: Напредуј брзо и ломи ствари	16
Студенти ретко играју игре на срећу	18

У ЖУРБИ

Оаза слаткиша у улици Револуционара	19
Сви смо ми људи, треба бити човек.	21
Најмлађи победник квиза Слагалица: Важно је учествовати, још важније победити!	23
Кад порастем бићу ЦоА.	24
Трбухом за „Брком“	25

HEADLINES FROM THE WORLD

Iranians Claim to Down us Drone	27
Shock Win in Slovenia Election, Early Results Show	28

КУЛТУРНИ РЕПЕРТОАР

Осам дана у којима књиге спајају људе.	29
Планетарно популарна жена из комшилука	30
Ово је Куба!	32
Живео живот Петар Краљ.	33

ФИЛМСКЕ СТРАНЕ

Како су ме украли Немци	35
Зараза (Contagion).	36
Паранормална активност 3 (Paranormal activity 3)	36

ЕЗ

Да ли се Ајнштајн зезнуо?	37
Биохемијски рат против зујећих напасти	38

СПОРТ ПОИНТ

Владимир Вања Грбић - Најбољи међу најбољима	39
Марко Валок – Други најбољи стрелац у историји ФК Партизан	43
Данило Грујић – Нишлија у фудбалској елити.	44

РЕЧ УРЕДНИКА

В и сте та екипа.
Она која уме да уради први интервју са новинаром, екипа чији се радијски прилози чују далеко и чије лице „воли“ камера.

Проблеме претварајте у задатке јер се тако лакше долази до решења. Шта можете да чините, сазнате, откријете?

Све!
Зашто?

Зато што сте заинтересовани, покретачи и истраживачи. Млади будући новинари, дипломате, политиколози и социјални радници који стварност схватају и представљају чисто и искрено.

Када доживите факултет на прави начин, када положите последњи испит, схватићете да је „то“ – ТО! Знаћете да сте на правом месту и да ходате стазом успеха.

Ово је наша новогодишња одлука. Заједно можемо да урадимо много. Ко ради оно што воли, неће радити нити један дан!

Будите вредни. Срећно у испитном року и много успеха у 2012. години.

Саша Грујовић, Уредник
sasa.grujovic@yahoo.com

Тираж
500

Штампа
Циоја
Ш Т А М П А

Графичко уређење
Лепосава Кнежевић

Импресум:

Политиколог, часопис студената Факултета политичких наука;

Уредник: Саша Грујовић, Заменици уредника: Лидија Мирков, Ана Михајловић;

Чланови: Јелена Ђекић, Катарина Стевановић, Ивана Николић, Милица Павловић, Марија Сретеновић, Растко Симић, Драгана Миловановић, Јована Пантовић, Ана Вранеш, Александра Катанић, Милица Пајић, Невена Милић, Милош Лазић, Тања Бескоровајни.

Редакција часописа Политиколог позива све који желе да пишу да нам се придруже!
Јавите нам се на мејл адресу casopis.politikolog@gmail.com